

Slikt må ikke gjenta seg.

Slik må ikke gjenta seg. Våre hjemmestyrker har fått ordre om å hindre tyskerne i å overføre tropper fra Norge til hovedkrigs- skueplassen på kontinentet. De setter sine liv inn for å utføre denne ordren, i bevisstheten om at de derved påskynner Tysklands nederlag og vårt lands befrielse. Vi andre har ingen anledning til å bidra aktivt på denne måten i frigjøringskampen. Men dette betyr ikke at vi ikke kan bidra på annen måte. Det er en nødvendig forutsetning for at hjemmestyrkene skal kunne løse oppgavene sine at de har hele folkets materielle og moralske støtte. Den som ikke er klar over dette og ikke er villig til å ta konsekvensene av det, oppfyller ikke de krav som må stilles til oss i denne tiden. Han svikter sin plikt som god nordmann. - De fleste kjenner sitt ansvar og vet hva de har å gjøre. Men det finnes også dem som ikke gjør det. Det er denne episoden fra Bærum et bevis på

Lørdag 17/3 sammenkalte NS en del kjente menn i Bærum til et møte i Rådhuset i Sandvika. Så å si alle de innkalte møtte fram, 18-20 stykker. Forsamlingen var under møtet bevoktet av bevæpnet politi. Fylkesfører Holm holdt en tale hvor han ræste mot den siste tids sabotasjehandlinger. Deretter ble de framstøtte kalt inn til Holm enkeltvis - stadig under våpnet vakt - og forelagt en erklæring av følgende innhold:

"Uten hensyn til min politiske oppfatning tar jeg herved på det bestemteste avstand fra den sabotasje som nå er i ferd med å ødelegge vårt næringssliv og landets kommunikasjonsmidler. Metoder som sabotasje og snikmord kan få katastrofale følger for den norske sivilbefolking. De er bare egnet til å skape kaos og dermed fremme kommunistiske formål, noe som jeg som ansvarsbevisst nordmann ikke kan være med på."

nordmann ikke kan være med på.
Denne ble de truet til å underskrive. Alle skrev
under. Man kan ikke godta noen undskyldning for den-
he handling. Ikke at de ble truet, ikke at under-
skriften er verdiløs fordi den ble skrevet med påhol-
den penn. Ikke noe av dette kan endre det faktum at
disse menn har lånt sitt navn til den kampanjen som
fienden har satt i gang for å bringe våre hjemmefront
soldater i vanry hos folket. Hensynet til egen sik-
kerhet må ikke hindre oss i å oppfylle kravene. Epi-
soden i Bærum må ikke gjenta seg. Våre hjemmestyrker
må kunne kreve at de ikke blir falt i ryggen av sine
egne.

VÅRT LAND

Onsdag 4/4.1945.

5. årgang.

Representanten for det norske skipsfartsråd i

London, Ditlev-Simonsen jr., talte for en tid siden i Göteborg om den norske handelsflåtes gjenoppbygging. Han påpekte at de norske bestillinger nå på de svenske verfter ikke er mer enn hva norske redere allerede før krigen hadde av bestillinger i Sverige. Således hadde Eriksberg 45%, Götaverken 65%, Kockum 80% og Øresundverftet 90% av sine ordrer fra Norge. Han håpet at de svenska skipsbyggerier ville forstå den norske handelsflåtes stilling idag og delta i gjenoppbygningen av den. - Den meget representative forsamling ga demonstrativt sitt bifall til kjønne, og ordføreren uttalte sin mest uforbeholdne tilslutning til talerens appell. -

Det er klart at vi trenger de svenske skipsbyggerier nå en tid framover. Men det må bli en nasjonal oppgave av største betydning å skape så mange storverksteder herhjemme at brorparten av den norske handelsflåte kan bygges i Norge.

"De mord, som i disse dager innrapporteres fra Norge, viser at bøddelkæktene er grepet av panikk. Når denslags blir vettskremte vet de bare en utvei: å myrde. De kan ikke lenger tenke en klar tanke. De handler ikke med noe mål i sikte, men faller tilbake på sine instinkter, som bare driver dem til voldsdåd. De føler seg omgitt av farer og har en uklar forestilling om at de må utrydde alle som de mener står dem etter livet. De vet at de har brutt sitt eget liv. Og derfor slår de blindt omkring seg - og aktualiserer den trussel, som henger over deres egne hoder. D'herrer Quisling og Terboven "avslår" nådesansøkingene. De har ingen som helst rett til å sitte til doms over nordmenn. De er rett og slett forbrytere, og kommer til å få den straff som venter slike. De kan ikke dølge for seg selv at deres stilling er fortvilet. - Det er bare spørsmål om uker og dager før Tyskland bryter sammen. Og så vil de stå der disse menn, avkledd alle maktenas plagg, utsatt til den forsikt

Slik må ikke gjenta seg.

Slik må ikke gjenta seg. Våre hjemmestyrker har fått ordre om å hindre tyskerne i å overføre tropper fra Norge til hovedkrigs-skueplassen på kontinentet. De setter sine liv inn for å utføre denne orden, i bevisstheten om at de dermed påskynner Tysklands nederlag og vårt lands befrielse. Vi andre har ingen anledning til å bidra aktivt på denne måten i frigjøringskampen. Men dette betyr ikke at vi ikke kan bidra på annen måte. Det er en nødvendig forutsetning for at hjemmestyrkene skal kunne løse oppgavene sine at de har hele folkets materielle og moralske støtte. Den som ikke er klar over dette og ikke er villig til å ta konsekvensene av det, oppfyller ikke de krav som må stilles til oss i denne tiden. Han svikter sin plikt som god nordmann. - De fleste kjenner sitt ansvar og vet hva de har å gjøre. Men det finnes også dem som ikke gjør det. Det er denne episoden fra Bærum et bevis på:

Lørdag 17/3 sammenkalte NS en del kjente menn i Bærum til et møte i Rådhuset i Sandvika. Så å si alle innkalte møtte fram, 18-20 stykker. Forsamlingen var under møtet bevoktet av bevæpnet politi. Fylkesfører Holm holdt en tale hvor han räste mot den siste tids sabotasjehandlinger. Deretter ble de frammodt kalt inn til Holm enkeltvis - stadig under væpnet vakt - og forelagt en erklæring av følgende innhold:

"Uten hensyn til min politiske oppfatning tar jeg herved på det bestemteste avstand fra den sabotasje som nå er i ferd med å ødelegge vårt nærringsliv og landets kommunikasjonsmidler. Metoder som sabotasje og snikmord kan få katastrofale følger for den norske sivilbefolking. De er bare egnet til å skape kass og dermed fremme kommunistiske formål, noe som jeg som ansvarsbevisst nordmann ikke kan være med på."

nordmann ikke kan være med på.
Denne ble de truet til å underskrive. Alle skrev
under. Man kan ikke godtja noen undskyldning for den
he handling. Ikke at de ble truet, ikke at under-
skriften er verdiløs fordi den ble skrevet med påho-
den penn. Ikke noe av dette kan endre det faktum at
disse menn har lånt sitt navn til den kampanjen som
fienden har satt i gang for å bringe våre hjemmefro-
soldater i vanry hos folket. Hensynet til egen sik-
kerhet må ikke hindre oss i å oppfylle kravene. Epi-
soden i Bærum må ikke gjenta seg. Våre hjemmestyrke
må kunne kreve at de ikke blir falt i ryggen av sin
egne.

VÅRT LAND

Onsdag 4/4.194

5. årgang.

Representanten for det norske skipsfartsråd i London, Ditlev-Simonsen jr., talte for en tid siden i Göteborg om den norske handelsflåtes gjenoppbygging. Han påpekte at de norske bestillinger nå på de svenske verfter ikke er mer enn hva norske redere allerede før krigen hadde av bestillinger i Sverige. Således hadde Eriksberg 45%, Götaverken 65%, Kockum 80% og Øresundverftet 90% av sine ordrer fra Norge. Han håpet at de svenska skipsbyggerier ville fortsette den norske handelsflåtes stilling idag og delta i gjenoppbygningen av den. - Den meget representative forsamling ga demonstrativt sitt bifall til kjenne, og ordføreren uttalte sin mest uforbeholdne tilslutning til talerens appell. -

Det er klart at vi trenger de svenske skipsbyggerier nå en tid framover. Men det må bli en nasjonal oppgave av største betyking å skape så mange storverksteder herhjemme at brorparten av den norske handelsflåte kan bygges i Norge.

"De mord, som i disse dager innrapporteres fra Norge, viser at bøddelkæktene er grepet av panikk. Når denslags blir vettskremte vet de bare en utvei: å myrde. De kan ikke lenger tenke en klar tanke. De handler ikke med noe mål i sikte, men faller tilbake på sine instinkter, som bare driver dem til voldsdåd. De føler seg omgitt av farer og har en uklar forestilling om at de må utrydde alle som de mener står dem etter livet. De vet at de har forbrutt sitt eget liv. Og derfor slår de blindt omkring seg - og aktualiserer den trussel, som henger over deres egne hoder. D'herrer Quisling og Terboven "avslår" nådesansøkningene. De har ingen som helst rett til å sitte til doms over nordmenn. De er rett og slett forbrytere, og kommer til å få den straff som venter slike. De kan ikke dølge for seg selv at deres stilling er fortvilet. - Det er bare i-spørsmål om uker og dager før Tyskland bryter sammen — og så vil de stå der disse menn, avkledd alene i maktens likeklede plær, utlevert til den forakt

som deres ugjerninger har pådradd dem, og den skjebne som ventes udyr."

Handelstidningen.

Internasjonale avtaler om lønns- og arbeidsvilkår til sjøs.

Sjømannsorganisasjonene i de allierte land har allerede tidlig under krigen satt fram krav om at det må skapes internasjonale, statsgaranterte minimumsbestemmelser om arbeidsforholdene til sjøs. Disse krav er nå tatt opp av Det internasjonale arbeidsbyrå. Det tilråder den felles sjøfartskommisjon å avholde en konferanse i år med representanter fra de sjøfarende nasjoners regjeringer, arbeidere og arbeidsgivere for å forberede en avtale om de mange spørsmål som skal behandles i den internasjonale forordning. De omfatter lønnings, arbeidstid, bemanningsskala, lugarforhold, kosthold m.m. Felleskomiteen for arbeidere og arbeidsgivere har anmodet regjeringsrepresentanter å delta i behandlingen av andre punkter i forordningen, som sivilforsikring, ubrukt beskjeftigelse, utdannelse, anciennitet og nyansettelser. - Disse forslag vil bli framlagt på Internasjonale Arbeidsbyrås sjøfartskonferanse for derpå å bli ratifisert av alle sjøfarende nasjoner. En får dog håpe at etterkrigstiden kan skape en mer effektiv form for gjennomførelse av disse minimumskrav enn denne langsomme og usikre prosess. - Sjøfolkene er imidlertid de første som går i spissen for det vi kan kalle internasjonale arbeidsavtaler. Men det er klart at andre grupper nå må følge etter. Det er et av grunnlagene for en varig verdensfred.

Minister Bevin har oppfordret Arbeidsbyrået til å få i stand liknende konferanser for andre yrkesgrupper. Det kan bli tale om jernbanefolk, grubearbeidere, tekstilarbeidere, jern- og metallarbeider m.fl. - Den planlagte internasjonale forordning også få betydning for skipsbyggeriene, idet disse må ta hensyn til de forbedringer som fastslås. Mr. Bevin uttaler håpet om at alle sjøfarende nasjoner må stå sammen om å sørge for at "førsteklasses

(Fortsettes side 7).

Nederland.

Tyskerne er nå i ferd med å forlate ennå et okupert land, nemlig Nederland. Det er 1. kanadiske og styrker av 2. britiske arme som tar seg av dette avsnitt. Landeveiene er fylt av østgående kolonner som blir tatt under behandling av de taktiske fly. Lørdag ble således 800 kjøretøyer ødelagt. En ny offensiv mellom Arnheim og Nijmegen har bragt store resultater. Enschede like vest for grensen er tatt og Hengelo er nådd. Den kanadiske 1. arme som kjemper på den nordlige flanke har rykket fram til et punkt 22 km fra Zuidersjøen og det følgår nå opprensninger mellom Arnheim og Nijmegen. De britiske tropper fortsetter framrykkingen og har nådd punkter 25 km N for Gronau. Avdelinger har inntatt byen Rheine og satt over Dortmund - Ems kanalen. Videre er Osnabrück erovert og veien Osnabrück-Bielefeldt er avskåret.

Luftkrigen.

Lørdag foretok 1300 amerikanske bombefly og 800 jagere et storangrep mot ubåtverftene i Hamburg, videre mot Braunschweig, Brandenburg og andre mål. Tunge Italia-baserte bombere tok seg av Brennerlinjen og støttet de russiske operasjoner i Østerrike, samtidig som amerikanske jageres tilstøtte for Konjev har bombet Dresden og Chemnitz. Mosquitos var natt til tirsdag over Berlin og Magdeburg. - RAF's bomberekord var i mars 75.600 tonn, derav 10.000 under 29 mosquito-angrep på Berlin, mens amerikanerne kastet ned 5000 tonn på Berlin. 256 RAF-fly gikk tapt.

Göring har laget stor-oppvask innen Luftwaffe og skutt 1 general, 16 kommandanter for flyleire i vest, 9 stabsoffiserer og 50 andre offiserer. Østen. Amerikanerne er gått i land på Okinawa i Eiuki-øygruppen, bare 500 km S for Japan. Det er den største amfibieoperasjon i Stillehavet, omfattende 1400 krigsskip, 1500 fly og 100.000 soldater. Tirsdag morgen hadde amerikanerne allerede delt øya i to, og har tatt flere byer og 2 av øyas 5 flyplasser. Den første halvtime etter landingen mistet amerikanerne ikke eneste soldat. Tokio har 2 dager på rad vært angrepet av superfestninger.

Vestfronten.

Over 1/3 av Tyskland er nå besatt i øst og vest. Montgomery som lørdag kunne meddele at han allerede hadde 12 motoriserte divisjoner med 3000 tanks på østsiden av Rhinen har nå lettet ytterligere på sløret. Hans hovedstyrker er rykket inn i Münster og har tatt 2/3 av byen. De allierte sendte en henvendelse til kommandanten for byen om å overgi seg, men da dette ble nektet, ble byen lagt i ruiner. Andre avdelinger avanserer nordover på en 50 km bred front og har tatt hundrevis av hyer og landsbyer på veien til Nord-sjøen.

Innringningen av Ruhr er nå et faktum, etter at 9. armé på Montgomerys høyre fløy har erobrat Lippstadt etter en framrykking på 100 km. Til denne by er også styrker av 1. armé nådd, og har ved denne knipetangbevegelse avskåret den tyske armegruppe B og deler av armegruppen H, og dannet en stor lomme. General Eisenhower har i denne anledning uttalt at tyskerne står foran sin tilintetgjørelse i dette området. Denne storbedrift vil bringe krigen nærmere slutten. De tyske styrker har gjort fortvilede utbrytningsforsøk, som alle er blitt slått tilbake. Det meldes videre at amerikanske tropper har rykket inn i Bielefeldt. På midtfronten trenger 1. armé seg videre fram mot autostradaen Hannover - Braunschweig - Berlin, og stod i går bare 270 km fra hovedstaden. Warburg er erobret. Lenger sør er Pattons styrker trengt inn i Kassels forsteder og hissige gatekamper raser i Fulda, hvor elva er overskredet. Andre avdeling er av 3. armé har gått over elva Werra 5 km V for Eisenach og står 35 km Ø for Fulda. I Fulda-Eisenach området ble det i går satt inn 150 tyske jagere, hvorav 17 ble skutt ned. Nord for Frankfurt er all tysk motstand nedkjempet. Pattons armé oppgis nå å stå 140 km fra den tsjekkoslovakiske grense. 7. armé lenger syd holder en front på 22 km langs Main SØ for Würzburg. En fransk 1. armé har utvidet sitt bruhode på øst-siden av Rhinen ved Mannheim, og dette bruhode er nå 40 km langt og 30 km dypt. - De allierte fangetall var oppgitt å være

250.000 i mars, og hele fangetallet er nå vel 1.1/4 mill. - General Eisenhower har i påsken sendt ut 2 meldinger til tyskerne. I den ene forteller han de tyske soldater hvordan de skal forholde seg ved kapitulasjonen, og i den andre oppfordrer ham tyske bønder om å dra tilbake til sine gårder og gjenoppta arbeidet så Tyskland kan undgå hungersnød til vinteren.

Østfronten. Store sensasjoner foreligger i øst. Dette sendt ut en rekke dagsbefalinger i helgen. Konjev har tatt Glogau, hvor tyskerne mistet 8000 mann. I Slovakia og Nord-Ungarn er Malonovski rykket fram på en bred front og tatt 350 steder, deriblant Nitra, og står nå 4 km fra Bratislava, hvor det kjempes i forstedene. Lengere syd har Tolbuchin rykket inn i Østerrike og kjemper nå i Wiener-Neustadt, 32 km fra Wien. Nagy Kanizsa syd for Balaton-sjøen er inntatt. 3000 tyskere ble drept her. Jernbanen mellom Zagreb og Wien trues med å bli avskåret. På Sjukovs front innrømmer tyskerne Küstrins fall.

Norge. Sandefjord hadde søndag kveld besøk av allierte fly, og en tankbåt som lå i tørrdokken ble sprengt i luften. 6 andre båter ble også angrepet. Sandefjord er et av de siste ankringsplasser tyskerne har igjen, der det er mulig å utføre reparasjoner.

Fra Brüssel opplyses at belgiske soldater er med i kampene Ø for Rhinen.

Svenske korrespondenter opplyser at den dypeste misstemning råder i Berlin. Befolkningen forbereder seg til å heise det hvite flagg. Det går en stadig flyktningestrom vestover, da de heller vil overgi seg til amerikanerne enn til russerne.

Hittil er 42.000 allierte fanger befridd på Vestfronten siden begynnelsen av mars. Herav er 11 brigadegeneraler og 2 oberster.

Etter Tysklands nederlag venter man i England en viss periode av mildere krigstilstand inntil Japan er slått. En drøtter nå meget inngående arbeidspliktē i denne perioden. Det hersker meget strenge forhold på dette området nå. Ingen må forlate sitt arbeid uten tillatelse, og det er streng straff for å bryte disse bestemmelser. Fagorganisasjonen mener at disse lover kan lempes under Japan-krigen, slik at det er nok å inndra arbeidsunderstøttelsen når en mann ikke vil ha anvist arbeid. Regjeringen vil ikke gå så langt, men vil gi betydelige lempninger for kvinner og for menn over 50 år. Ellers mener den at loven skal praktiseres med konduite og at de strenge bestemmelser om arbeidsplikt bare skal håndheves i de viktigste industrier.

Tyskerne driver propaganda i Sverige.

I brevkassene i Stockholm er det bragt rundt tyske propagandaskrifter, som forteller om at tyskerne har nye sjøkrigsvåpen, bl.a. noe som kalles "krigssvømmeren" som skal sikre dem seieren.

En annen brosjyre skal overbevise svenskene om at ød leggelsene av Finnmarken var "en militær nødvendighet." I denne brosjyren er også inntatt det intervju med Terboven hvor han framstiller seg som den store Norgesvenn.

Svenske aviser betegner det hele som et plump og idiotisk bluff, som ikke imponerer noen. Men det viser at tyskern selv i siste øyeblikk er på ferde overalt med sin løgnpropaganda.

Det later til at nazistene i Tyskland har like mange fiender innen sitt eget rike som i de okkuperte land. Berlin-kringkasteren meddelte førleden at det var utlovet en belønning på 100.000 riksmark for opplysninger som kunne føre til pågripelse av personer som deltok i et attentat den 23. mars. Attentatet var rettet mot en personbil i utkanten av Berlin, hvorved 2 personer foruten sjåføren ble drept.

Det ble ikke oppgitt hvem som saitt i bilen, men det sies fra London at alt tyder på at det var meget framstående naziledere.

institusjoner innrettes i alle havner for alle handelsflåters sjømenn, uansett grad, trosbekjennelse, nasjonalitet eller rase." Den britiske pressetjenestens bulletin uttaler: "Internasjonale Arbeidsbyrå har her tatt fatt på et av de mest påtrengende etterkrigsproblemer, og som uten internasjonale avtaler lett kan bidra til kaos. For de sjøfarende nasjoner er det et nødvendig forspill til enhver reell gjenoppbyggingsplan. For offiserer og mannskap på verdenshandelsflåten er det et bevis på oppriktigheten de løfter som ble gitt i Filadelfia-deklarasjonen".

Den engelske regjering foreslår en nyordning for lønnsreguleringen i en 5-års periode etter krigen. Det springende punkt er at alt lønnsarbeid skal skje etter de tariffbestemte priser, og at eventuelle konflikter skal bilegges etter et voldgiftsystem. Minister Bevin har forelagt saken for fagforeningsledelsen, som er sympatisk innstillet overfor saken.

Om Rhinlandet verserer atskillige uttalelser i den engelske presse. De fleste mener at Rhinlandet vil komme til å bli i stor utstrekning separert fra Tyskland og få sin egen valuta, og på flere måter søke å bli tilknyttet veststatenes økonomi.

3 år vil det ta, mener UNRRA-ekspertene, før alle de 12 - 14 millioner utenlandske tvangsarbeidere i Tyskland kan bli sendt hjem. Forhåpentlig vil det allikevel gå atskillig fortare.

I England venter en seg i øget av alle produksjonsutvalgene - både ved de enkelte bedrifter og de striktsutvalgene - til løsning av de økonomiske etterkrigsproblemer. Det er regjeringens hensikt å treffe ordningen så disse produksjonsutvalg kan fortsette etter krigen som rådgivende instanser for hele samfundets produksjonspolitikk.

En skurk av kjempeformat.

Mussolinis tidligere assistent, Grandi, har i noen artikler avslørt sin herre og mester. Han skriver bl.a. at da Frankrike var på vei til å bli nedkjempet av Hitler, var Mussolini vill av iver etter å bli med. Hans militære ledere kom med advarsler og pekte på Italias militære stilling. Men Mussolini ville ikke høre på dem. - Han skrek bare: "Forstår dere ikke at jeg nå straks behøver minst 1000 falne - ellers tillater ikke Hitler meg å komme med på fredskongressen." Skurken fikk sine 1000 falne - og mer enn det. Dyrt fikk det italienske folk betale Mussolinis svartskjorte-diktatur.

Russerne er i Gleiwitz kommet i besittelse av de kjempemessige Herman Göring-verker, som var nesten uskadde. Likeså de veldige sinkgruver i Beuthen, og de store automobil-, maskin- og kjemikaliefabrikker i Kattowice. Med 4 andre byer og en mengde landsbyer utgjør dette et tett sammensluttet industriområde, som rår over kullgruver og en allsidig jernindustri, syntetisk olje m.m. Russerne har således allerede sikret seg herredømmet over et industriområde som kan skaffe dem store erstatninger.

Den svenske justisminister har på forespørsel uttalt at det i alt er ca. 400 norske og danske quislinger internert i Sverige. De vil bli utlevert til de respektive land når de offentlige myndigheter forlanger det etter krigen.

Spitfire XIV, den nyeste engelske konstruksjon, har en hastighet av 725 km i timen og en aksjonsradius på 480 km.

VÅR FORSIKTIG.

SE OPP FOR PROVOKATOR

VÅRT LAND

Fredag 6/4.1945.

5. årgang

I Sverige drøfter man levende hvorledes en best skal kunne hjelpe Norge i den døvende situasjon. En del mener at det er best å fortsette og utvide de hjelpeaksjoner som gir seg utslag i å skaffe fødemidler Norge, og ta seg av de deporterte nordmenn i Tyskland. Andre derimot - og det er en stor og voksende må forberede seg på og ha sine planer ferdige til å gripe inn med militärmakt i det øyeblikk det frie Norge trenger det og vil ha en sådan hjelp.

Hele denne voksende stemning i Sverige, som vi ikke kan annet enn glæde oss ved og være stolte over, kommer ikke bare av selve krigens gang med Tysklands totale nederlag som er nær forestående kjennsgjerning, den springer også ut fra en voksende mærlig og dyptfølt sympati med det norske folks kamp for frihet og demokrati. Hva selve Sveriges militære innsats i krigen angår, så må en jo være oppmerksom på at hele krigen mot Tyskland er under alliert overledelse. Det er ikke Norge som bestemmer hvordan den skal føres, og vi går ut fra at hvis Sverige skal delta i sluttakten, så må vårt naboland helt ut gå med i krigen på de alliertes side og stille sin här under de alliertes overkommando. Noen kuravtale mellom Norge og Sverige uten den allierte overkommandos vitende og vilje, blir det neppe tale om. Med det er selvsagt ikke helt utelukket at en slik overenskomst mellom de allierte og Sverige kan tenkes å komme i stand, hvis tyskerne og quislingene her oppe i Norge har slike selvmordiske planer som å fortsette krigen ganske alene etter at Tyskland er slått sør og sammen. Å se på denne måten kan oppnå å få ødelagt atskillig i landet er klart, men ennu sikrere er det at selv da vil gå like mot den siste og fullstendige ilintetgjørelse.

agens overskrift: Den tyske overkommando har situasjonen fast i sin hånd. (Morgenposten 4/4.)

Ja, en situasjon hånden er vel bedre enn ti ed fronten -.

Hitlerbanden i Tyskland

søker øyensynlig å få verden til a tro at de kan fortsette kampen så å si i det uendelige, bare de kan finne en eller annen bergkløft å gjemme seg i, slik at de kan si at ennu er ikke alle naziledere fakket. Det skal ikke være Berchtesgaden lenger som vil bli det siste tilfluktssted etter hva man påstår. En framtredende Todt-mann har overfor russerne uttalt at det er Böhmer-Wald, det store skog- og høyfjellsdistrikt ved den tsjekkiske grense, som nazilederne har utsett til sin siste festning. I dette distrikt er det laget fjellfestninger, flyplasser og en masse bunkers for det siste forsvar.

Egentlig tror vi ikke så meget på dette ~~gjede~~ nazistiske krigseventyr. Hvilken tragikomisk ende må ikke det bli når den forgudede Führer og verdenshersker sammen med sin stab til slutt ~~å~~ sitte som en forskremt kråkeflokk inne i den böhmiske skog eller oppe i Berchtesgadens fjellfestning, mens Tyskland er overvunnet og det tyske folk må leve sitt liv videre så godt det kan under alliert formynderskap. Hitler har jo alltid svermet for det heroiske - å dø for folket skal jo være den ekte nazists høyeste fryd og livsutfoldeelse. Å rømme undav og gjemme seg vekk, mens folket må kjempe videre, det må jo selv etter de nazistiske begreper være noe av det usleste og mest nedverdigende som kan tenkes. Dermed ville Hitler og hans drabanter for all framtid være ferdig i tysk historie. De ville ha "mistet sitt ansikt" som det heter.

Langt mer naturlig for en nazistisk tankegang er det annet forlydende om de stor-nazistiske planer, nemlig at de til slutt vil søke å samle alle sine krefter i et siste avgjørende slag, og i det sette inn alle de meste djevelske krigstekniske midler de rår over - og så falle etter å ha ødelagt så meget og så mange som det overhodet står i menneskelig makt å kunne prestere. Det er da også noe oldgermansk over en slik siste skjebnekamp før kjemperne drar til Valhall.

Forresten er det jo ikke så lang tid igjen før

mesteren blant tankbåter i den annen verdenskrig" støttengang på en mine i Den engelske kanal, og babordes del av baugen likesom blåste bort. Noen tankerbåle ødelagt, men størstedelen av lasten kom lykkelig fram til destinasjonshavna. En annen gang reddet båten en del av en amerikansk besetning, som hadde tilbragt 22 døgn på en flåte og var altfor utmattet til å kunne røre seg da man fant dem. Det var høy sjø, og to mann av det norske skips besetning kastet seg i vannet for å redde dem. - "Ellers har det ikke hendt noe av betydning", sier kapteinen. De har utført sitt arbeide, og kommer til å fortsatte med det. Mannskapet er stolte over at New Yorks havnemyndigheter anser tankbåten for å være det mest velholdte fartøy som kommer inn i havna. "Å holde skipet i utmerket stand er meget viktig for at ingen skal kunne gå forbi oss i kappløpet om tankflåtens blå band", sier gutta. De vet at det blir svær konkurransen om bandet. En annen norsk tankhåt fra samme rederi ligger ikke langt bak, og andre norske tankbåter har passert 250.000 tonns-merket. Men mange er dessverre gått ut av tevlingen, idet 40% av de norske tankbåter eller omkring 800.000 bruttotonn er senket under krigen.

Den amerikanske stat vil redusere hele sin veldige transportflåte etter krigen, og vedkommende komite har lagt fram ferslag om salg av 4.000 skip som har kostet 10 milliarder dollars. Av dem er 2.400 Liberty-skip som skal selges for 60 dollars pr. tonn.

12.000 franskmenn har vært direkte ansatt i Gestapo tjeneste, opplyses det nå som innledning til den store prosessen mot disse forbryterne. Banden hadde beslaglagt en rekke bygninger i Paris til kontorer og forhørsrom. En del av dem er rømt til Tyskland, mens andre er "gått under jorden", og ettersøkes ivrig av politi og patrioter.

Tysklands tap under krigen blir av det schweitsiske blad "Die Nation" oppgjort slik: 8½ mill. drepte, 6,3 mill. sårede, 21 mill. syke og skadde, og 13 millioner husville.

Amerikanske marinetropper har gjort landgang på den japanske øya Ivosjima, 1000 km S for Japan, og har opprettet et sikkert brufeste. Før landgangen ble øya bombet i 3 døgn både fra luften og sjøen. Av den flåtearmada på 800 skip som deltok ble 2 mindre krigsskip skadd. Man antar amerikanerne vil gjøre øya om til fly- og flåtebas, før dermed å rette det siste og avgjørende slaget mot selve Japan. - I går ble Hondsju på nytt bombet av superfestninger.

Fredag morgen forelå den sensasjonelle nyhet at en større amerikansk flåte, den største i verden på ett brett, opererte over en 300 km lang strekning, 500 km fra sørvest Japan. Flåten besto av hangarskip, slagskip, skyssere og flere hundre mindre skip. - Tokio og Yokohama ble utsatt for et 9 timers flyangrep, som foregikk delvis like over hustakene. Industristrøk, jernbaner, flyplasser, verfter og fabrikker ble ødelagt, og 500 fly skutt ned eller ødelagt på bakken. 49 amerikanske fly gikk tapt av de 1500 som deltok i angrepen. Et japansk hjelpe-hangarskip og 33 andre mindre skip ble satt i brann, senket eller skadd. - Ved en tredje landgang på Corregidor er Batanhavøyen helt befridd. Bonin- og Vulkanøyene er angrepet av en annen flåteavdeling. Mål på Malakka-havøyen ble bombet i går. - I Burma snører britiske tropper ringen om Mandalay tettere sammen.

På vestfronten kjemper nå skotske avdelinger i Goch' ruiner på begge sider av elva Niers som renner gjennom byen. Rhinen er nådd på en 16 km lang strekning fra den nederlandske grense til Emmerich, og fangeantallet er oppe i 8.000. Offensiven går fram over en 28 km bred front, og ble innledet av ild fra 1400 tunge kanoner. Også 3. amerikanske armé har innledet en ny offensiv som går Ø for Echternach over en 45 km lang front. 5 landsbyer er tatt. 7. armé er gått fram 5 km N for Aargemind og slåss igjen på tysk jord. Over 1000 fanger er tatt.

Den svenske avisen Expressen melder at tyskerne har sendt et rundskriv til de tyske legasjoner og handelshamre i Sverige med trusel om represaliier hvis funksjonærer forlater sine stillinger.

Østfronten: Fra Moskva meldes at marskalk Tsjernakovski er død av sine sår på fronten i Øst-Preussen. Han ble bare 36 år gammel, og var Sovjetets yngste armesjef.

I Ø-Preussen har tyskerne igjen et område på 40 x 35 km. Det er framleis Sjukovs frontavsnitt som står i forgrunnen, etter at hans tropper på 37 dager er rykket fram nesten 500 km, og nå står i kamp om elvene Oder, Hober, Neisse og Spros. Hans høyre flanke står umiddelbart foran Kottbus, 9 mil fra Berlin. Grünberg ligger allerede 35 km bak fronten. Konjevs tropper har overskredet Sueiss-elva på en 16 km bred front, og står mindre enn 90 km fra Dresden. Guben ligger umiddelbart i krigssonen, mens Sagan, som er et viktig jernbaneknutepunkt, er erobret. Titusener av krigsfanger ble befridd da byen ble tatt. I Sachsen tok Konjev søndag 8.000 fanger og 900 lastebiler. Hans vestkile er utvidet, og byen Naumburg (ikke langt fra Görlitz) er erobret. En frontkorrespondent melder om erobringingen av en hel underjordisk by som ble tatt intakt. Her var det kilometerlange startbaner for fly og et større arsenal med eksplosive stoffer. Kommandanten holdt fyllekallas da russerne uventet dukket opp, og han måtte rømme uten å få sprengt anlegget, som var underminert; i luften, til tross for at det bare var å trykke på en knapp. - I den polske korridoren har Rokossovski inntatt flere nye steder, bl.a. Smindtau, og står mindre enn 90 km fra Danzig. Andre steder står hans tropper omlag 60 km fra Danzig. Tyskerne foretok i går og søndag flere motangrep i Pommern, men ble slått til bane. Til tross for at deres tilførselslinjer og jernbaneknutepunkter er bombet ganske kraftig, har de klart å få fram forholdsvis store forsterkninger.

En svensk avis melder at Kraft durch Freude-skippet Wilhelm Gustloff er senket. Det hadde 8000 mennesker ombord, og bare omlag 1000 ble reddet. Skipet var på 25.000 tonn, og hadde over 2000 tyske ubåtmannskaper ombord som skulle til skandinaviske havner. 3 andre skip i Østersjøen er også senket, mens et fjerde er gått på grunn ved Warnemünde. De ombordværende har sluppet opp for mat, og flere er døde av sult. Det har ikke lykkes å få skipet av grunn.

Fra HL:

I den siste tiden har atskillige folk mottatt trussalbrever som angivelig skulle skrive seg fra Hjemmefrontens Ledelse. Vi skal i den anledning gjøre oppmerksom på at sa godt som alle brev ikke skriver seg fra ansvarlig hold. Dersom HL skulle finne det nødvendig å bruke skriftlige henvendelser vil det skje i en slik form at ingen behøver å tvile på hvor de kommer fra.

Hjemmestyrkene melder:

Mandag 5/2 ble Marinewerft Ormsund ødelagt ved sabotasje, idet en verkstedbygning til reparasjon av båter ble sprengt.

Samme kveld sprengte hjemmestyrkene 19 tankvogner på Alnabru.

9. februar ble Kolberg, Caspary Co. A/S' bilverksted i Gøteborggått. 27 B, totalt ødelagt ved sabotasje.

Dramatisk likvidasjon.

En usedvanlig sjofel angiver fant døden mandag 12. februar i Arbeidergaten. Angiveren, hvis riktige navn er Flesland, opererte under navnet pastor Moe, mens hans legitimasjonskort for tiden låd på et tredje navn. Hans spesialitet var å besøke kvinner, hvis manlige pårørende satt i politisk fangenskap og lure både penger og opplysninger ut av dem. Ved lo-tiden mandag morgen sto Flesland inne i Pakkecentralen da det stanset en bil utenfor. En ung mann med fiolinkasse under armen steg ut av bilen, gikk inn i forretningen og trakk revolver. Da han hadde rammet Flesland med to skudd forsvant han igjen i bilen. Flesland hadde krefter nok til å gå ut på gaten og opp i Morgenbladgården hvor han ringte til Gestapo og varslet at han var skutt. Ute på gaten sank han igjen sammen, og døde på Ullevål.

Og så var det nazisten som hadde mareritt. Han drømte at det var fred.

VER FORSIKTIG.

SE OPP FOR PROVOKATØRER.

Stalin, Roosevelt og Churchill har avgjort dommen over Tyskland; De allierte armeer skal fra øst, vest, nord og syd og fra luften bli satt inn i enda større målestokk for å få en hurtig slutt på krigens. De militære staber skal stå i nære kontakt med hverandre, og møtes om nødvendig. - Når det gjelder okkupasjonen av Tyskland skal det opprettes en kontrollkommisjon med sete i Berlin under ledelse av de respektive lands øverstkommanderende. Også Frankrike skal innbys til å være med på besetelsen. Det er de forente nasjoners hensikt å bryte ned den tyske militarismen og nazismen. Den tyske generalstab skal en gang for alle opploses, så den ikke en gang til føl anledning til å forstyrre verdensfreden. Krigsforbrytere og nazipamper skal dømmes, alle våpen, hele krigsindustrien og alt materiell skal utleveres. Det skal opprettes en skadesomkostningskommisjon med sete i Moskva, hvor Tysklands betalinger, bl.a. i form av materiell, skal fastsettes. - De forente nasjoners fredskonferanse skal åpnes 25.april i San Francisco, hvor foruten de 3 "store" også Frankrike og China skal stå som innbydere. Atlanterhavsdeklarasjonen og Dumbarton Oaks skal være grunnleggende for forhandlingenes ånd og lynne. Etterkrigstidens politikk skal samordnes med sikte på å hjelpe de okkuperte land over den første vanskelige tiden. - Om Polen heter det at den nærværende Lublin-regjering reorganiseres med demokratisk innslag, slik at den kan stå i daglig kontakt med dem som har gjort sin innsats for landets befrielse. Denne saken ble lagt i hendene på Molotov og de britiske og amerikanske Moskva-ambassadører. I øst gjelder Curzon-linjen som grense, med enkelte avvikler i polsk favør. Til gjengjeld får Polen betydelige landutvidelser i Nord og vest som bestemmes på den endelige fredskonferanse. - I Jugoslavia skal Titos og Subasitsj' avtaler hurtigst mulig settes i kraft. - De 3 lands utenriksministre skal heretter møtes hver 3.mned. første gang i London.

Dette er hovedtrekkene i konferansen mellom Sovjet-samveldet, USA og England, og som foregikk i et gammelt zarslott på Jalta på Krim. Ialt 600 personer deltok. De militære staber vil fortsette drøftelsene enda en tid.

Sjefen for det amerikanske krigsdepartement har uttalt at de allierte i neste måned vil sette inn enda mer materiell og våpen enn før.

Fra østfronten fortsetter Konjev sin rekordmessige framrykking inn i Tyskland. Etter en måneds offensiv har han gått fram 420 km, og står nå midtveis mellom Dresden og den polske grensen, etter å ha passert 150 km av tysk territorium. Fangeantallet er opp i 200.000. Over bred front nærmer han seg den tysk-tsjekkiske grensen som ligger 36 km borte. Avstanden til Berlin er 140 km. 5-600 tyske fly er tatt som bytte. De siste melderne går ut på at russene har nådd elva Neisse like overfor Gørlitz, 80 km fra Dresden. I en dagsløkke meldte Stalin at Konjev hadde tatt 200 nye steder, herav 7 større byer. Neusalz, Soldtberg, Freystadt, Sprottau, Jauer og Strigen var bland dem. Han står dermed på vestsiden av Oder over en 240 km bred front. - Fra Sjukovs avsnitt ble det meldt at festningsbyen Schneide-mühl mellom Pommern og Polen var erobret. 745 tyske fly er tatt som bytte på rømte flyplasser på 2 dager. - I Budapest ble det tatt nesten 123.000 tyske og ungarske fanger, etter de siste opptellinger. - I V-Preussen er Konitz 95 km SV for Danzig, og Tuchen erobret, ifølge en særmeddelelse fra Stalin i går kveld.

På vestfronten fortsetter de britiske og kanadiske styrkene framgangen Ø for Maas mot Rhinen, som er nådd på flere steder. Den viktige Rhinby Emmerich ligger bare 3 km borte, samtidig som man nærmer seg Goch. Ø for Sure-elva er 3. amerikanske arme brugt gjennom Siegfriedlinjens første befestningsverk. 4 tyske motangrep ble slått tilbake i går. 3 tyske landsbyer er ryddet S for Reichwald.

Flyangrepene. Tyskland har de siste døgn fått sitt hittil hardeste slag fra luften. Særlig hardt har det gått ut over frontområdende både i øst og vest. Under hovedangrepet på Dresden onsdag kunne de allierte flygjere se artilleriilden fra Konjevs front. Det første angrepet på Dresden ble gjort av 450 amerikanske fly med 900 jagere til dekning. Natt til i går og i går ble også Dresden angrepet med store styrker. Onsdag gjorde de allierte i alt 9.000 utfall, med regnet Middelhavsflyene, mot tysk område. - I går var 1.300 britiske bombefly i aksjon mot østfronten, etter at 1.100 amerikanske bombere først hadde vært i aksjon.

Fra konferansen på Jalt reiste Churchill til Athen, hvor han talte til en folkemengde på 25.000 mennesker, som hyilet ham med stor begeistring. Han ble i går utnevnt til æresborger av Athen.

Det heter at Quisling har pålagt landets ordførere å peke ut gisler i hver kommune.

Redaktøren av Nationen, Olav Eide jr. ble funnet skutt i sin seng onsdag morgen. Han avgikk ved døden like etter ankomsten til sykehuset. Han var i den siste tiden meget nervøs over Tysklands nederlag, og valgte derfor å ta sitt eget liv. Med ham er en av norsk presses feigeste og usleste menn gått bort.

2 representanter fra Finnlands fagbevegelse er kommet til Storbritannia for å delta i den internasjonale fagkongress i London. Det er de første finner som er kommet til England etter krigserklæringen i 1941. - Fagkongfessen fortsatte i går sine forhandlinger som dreide seg om etterkrigstidens problemer, og da i første rekke beskjæftigelsesproblemet.

Dr. Ley talerør, "Der Angriff" i Berlin, innstilles fra lørdag. Avisen ble i sin tid grunnlagt av Gøbbels.

Den britiske presse bringer på fremtredende klass meldingen om kuppet i Fredrikstad og Moss. Kuppet har særlig betydning nå, heter det, da all sjøtransport til Tyskland nordfra er så besværlig. Fra Danmark meldes at sydgående jernbanetrafikk gjennom Jylland de siste dagene har vært utsatt for sabotasjehandlinger.

Ved en ombrekningsfeil har sidene 3 og 6 byttet plass.

Østen: Amerikanske ubåter senket forrige dagen 31 japanske skip, herav 4 handelsskip. Flygende fastninger har angrepet Nagoya.

Bedriftsvern av forbrytere. For en tid siden skulle det opprettes bedriftsvern i Trondheim, men bare noen få meldte seg. Siden byttår er det avslørt 3 forbrytere blant dem.

Selvmord. Under en privat fest i Trondheim, hvor også frontkjemperen Aspås var til stede, ble det bl.a lekt med våpen, og ut på natten skjøt frontkjemperen seg. Liket ble plassert på en divan og festen fortsatte med sang og dans (det var også damer til stede) til den lyse morgen. Nå har både tyskerne og politidepartementet tatt affære.

Rolf Jørgensen og Arvid Hansen, der som kjent fikk 20 års fengsel ved de siste særdommene, har begge vært medlemmer av NS. Også deres fedre er aktivt med i nazipartiet.

500 barn fra de befriidde deler av Nederland er kommet til England, hvor de skal ha 3 måneders ferie. Det er meningen at flere tusen barn skal sendes over for å komme seg etter krigens redsler og matknapphet.

Da Budapest falt.

Med 24 salver fra 324 kanoner feiret Moskva den seierrike avslutning i et av de største slag som hittil er vunnet. Hele Budapest er nå i russernes hender etter at både Malinovskis og Tolbuchins arméer hadde tatt de siste tyske skanser med storm. Beleiringen hadde da vart i 1½ måned. Byen karakteriseres som et meget viktig punkt på veien til Wien og erobringens sammenliknes med Stalingrad. Ialt ble det tatt 110.000 fanger, herav 30.000 de siste 2 dagene. 49.000 ungarer og tyskere ble drept. Blant fane er også bykommandaten, generaloberst Willenbur. Det ble tatt 10.000 jernbanevogner, 5.000 lastebiler, 1.200 kanoner og 269 tanks. - Tyskerne gjorde 2 forsøk på å bryte seg ut under beleiringen, men klarte det ikke. Tyske undsetningsstyrker ble sendt for å hjelpe de innesluttede tyskere, men de gjorde ingen annen nytte enn at de på denne måten ikke kunne tjene stegjøre på andre fronter, som kanskje var mer betengte. - Hermed har tyskerne en ny missgjerning på samvittigheten. En av Europas vakreste hovedsteder er praktisk talt jevnet med jorden.

Påsken har stått i Gestapos tegn.

Det har vært en travel tid for Gestapo denne påsken. For det første har ikke tyskerne så mange helligdager som vi norske, så de har alltid ergret seg over den store utflykt til høyderne, som det norske folk er så glad i om våren.

For det annet skal det norske folk plages og straffes til enhver tid, fordi det er et ondt og gjenstridig folk, som holder fast på sin frihet og sitt selvstyre og sine demokratiske institusjoner til tross for all okkupasjon.

Altså er det Gestapós store misjon å kunne gjøre oss så stor fortred og ergrelse som mulig. Derfor må de nettopp vise seg i påskehelgen, som er blitt det norske folks største rekreasjons- og utflarts-høytid. De var sammen med de norske leiesvenner ivrig beskjeftiget med å arrestere alle de unge, som ikke hadde de nødvendige formalitetene i orden med sin reisetillatelse. De vrimalt på alle utfartsveier fra Oslo for å kontrollere og om mulig arrestere noen av dem som i all fall til føls ville søke å nå så langt ut i naturen som mulig. Og de var tallrike på jernbanestasjoner og hovedveier når folk kom hjem igjen etter påsken.

En må si at okkupasjonspolitiet og deres hjelbere bærer ikke sverdet forgjevest. Når de ikke er beskjeftiget med å mishandle og myrde folk, så har de i all fall travelt med å ergre skikkelige mennesker så meget som de bare orker.

Etter disse okkupasjonens år vil begrepet "tysk kultur" stå for oss som noe lavpannet, sjofelt noe, som vi aldri mer vil ha noen befatning med, og som vi vil hate og vugre oss mot med alle de midler som står til en fri og demokratisk nasjons rådighet.

Nazipresten på jakt.

Nazipresten Lindseth deltok for en tid siden i razziaer i Sylling og Lier. Det kom til kamp mellom flyktinger og politiet. Dette førte til at presten kom flere timer før sent til en vielse.

Den nye franske hæren

som kjemper ved øvre Rhinen omfatter store avdelinger av hjemmestyrkene som var med i fjer høst. Men hele årsklassen 1943 er også mobilisert fra 15. januar. De to foregående årgangene er i stor utstrekning tvangsutskrevet og deportert av tyskerne. Rekrutt-kullene 1944 og 1945 er under mobilisering og utrustning. USA leverer mesteparten av tunge våpen, England tilvirker lette våpen, uniformstøy og skotsy. Fransk industri leverer 20.000 geværer pr. måned, reparerer artilleri og lager ~~bild~~dekkere av amerikansk gummi.

Hjemmefrontens ledelse

uttaler bl.a. følgende i anledning de siste rettelser:

I denne alvorlige stund retter hjemmefrontens ledelse en appell til hjemmefrontens aktive grupper og til alle gode nordmenn:

Gjør alt klart til skjerpet kamp. Situasjonen kan hvilken dag som helst bli satt på spissen. Da må vår front være uten brist. Vi er i krig som de var det som falt, som våre sjøfolk, flygere og soldater er det.

Hver kvinne og hver mann må være rede til å gjøre sin innsats, yte sitt offer. Det skylder vi landet og vårt folks framtid. Det skylder vi våre drepte kamerater.

Derfor lyser vi heller ikke fred, men kamp over ieres minne.

Statspolitiet tar stikkprøver av all innenlandske post. Det forekommer stadig arrestasjoner på grunn av at folk har skrevet uforsiktig i privats brev.

Skriv aldri noe som kan bringe det selv eller andre i klørne på stapo. Alle brev kan falle i rette hender.

VÅR FORSIKTIG. SE OPP FOR PROVOKATØRER.

VÅRT LAND

Tirsdag 10/4.1945.

5. årgang.

Når Tyskland helt i de allierettes hender, spør de fleste om i dag. Alle er klar over at det kan ikke ta mange ukene. Framgangen i vest fortsetter i et rivende tempo. Nå står slaget om Bremen og Hannover, mens Leipzig er i sikte og Erfurt i skuddlinjen. Av alle Tysklands byer på over 100.000 innbyggere er omlag halvparten tatt, og de store industridistrikter Ruhr, Saar og Schlesia er ute av sagaen. Noen samlet fast motstandsfront i vest har tyskerne ennå ikke kunnet prestere, og amerikanernes evne til å overvinne terrenghindringer forstår en best når en hører at de kunne slå en 9 tonns pontonbru over Weser på 2 timer.

Snart står de tyske tropper mellom 2 hærer, som er rykket hverandre så nær at de klapper sammen fra øst og vest om den siste rest av Hitlers Wehrmacht. Ikke for intet kunne Eisenhower gi Danmark det budskap forleden at dets befrielses dag snart er inne, når de to hærer møtes.

Russerne setter nå de kraftigste støt inn på sørfronten, hvor Wien nu faller kvartal for kvartal. Tyskerne har ikke villet spare en av Europas skjønneste hovedsteder for ødeleggelse til tross for at flertallet av befolkningen har demonstrert mot krigen ved omfattende arbeidsnedleggelser. Det er der som i Finnmark - alt skal ødelegges.

De fleste synes nå at Sjukov nøler for lenge på den nordlige østfront, men en kan sikkert stole på at der er et nøye og intimt samarbeid mellom de allierte hærstyrker i øst og vest. I kommunikeet fra Jalta-konferansen het det bl.a.: "Vi har diskutert og fast-lagt de tre allierte maktenes militære planer for den felles fiendes endelige nederlag. Vi er kommet til fullstendig enighet om, og har i detalj planlagt synkroniseringen, omfanget og samordningen av de nye, kraftigere slag som skal rettes mot Tysklands hjerte fra øst, vest, nord og sør." - En kan være trygg for at disse ord ikke var munnsvar, og at det vil bli handlet deretter, så meget mer som krigsskueplassen nå innskrenkes så sterkt i omfang at det nå er absolutt nødvendig at de to mektige hærer står i den mest intime kon-

takt med hverandre. Alt taler for at innringingen fra øst, vest, syd og nord vil skje så planmessig, uimotståelig og knusende at det til slutt ikke vil bli en tomme jord for Hitler-gjengen å gjemme seg vekk på.

Torgny Segerstedt,

Handelstidningens navngjetne redaktør, får en vakker minnekranz i den svenske presse. Vi nordmenn vil særlig minnes ham for den uforferdede og geniale måte hvorpå han helt fra første øyeblikk talte Norges sak. Det var ikke så lett i årene 1940-41. Han vakte stor forargelse i vide kretser og hans avis mistet omlag 20.000 abonnenter på sin konsekvente anti-hitlerske politikk og sin uforsonlige holdning mot all ettergivenhet fra Sveriges side overfor det Hitlerske tyranni.

For Segerstedt var det en moralsk, ja nesten religiøs plikt å stå vakt mot all nazivold og ukultur. Det var for ham ikke bare Norges sak, men hele menneskelighetens sak han forsvarte. Men så gjorde han det også med hele sin høyreiste persons inderlighet og varme, med en veltalenhet parret med en blendende ironis lynkasse kårestøt, slik at et helt folk ble vakt til ettertanke og ny vurdering.

Så ga da også de store begivenheter på frontene Segerstedt rett i hans spådommer. Og han hadde den lykke å se at svensk politikk til slutt fulgte hans kurs. Han fikk de tapte abonnenter igjen og mer til før han døde.

Vi vil aldri glemme ham. Hans minne skal være fredet i Norge så lenge frihet og demokrati består.

Den første norske båt som kom til Antwerpen etter invasjonen, var Bergensbåten "Lysland". Da den i begynnelsen av mars for annen gang kom til Antwerpen ble den gjenstand for en særlig hyldest. Borgermesteren kom ombord og overrakte kapteinens et diplom med bevis for at "Lysland" var førstebåten, og forærte ham et rikt illustrert verk om Antwerpen.

Fem-års dagen.

De kom våre "venner" og tok vårt land som de ville ta all jorden, med fly og kanoner og bombers brand, allmektig er Wehrmacht vorden.

De seiret fra Nordkapp til ørkenens sand, fra Brest til Kaukasus fjelle, hva kunne vel så et lite land mot slike giganter melde.

Vi satte vår tro og vårt liv imot
- en viljens tross i nøden.
En verden må samle seg fot for fot
og fri seg fra skjendselsdøden.

Bak lukkede grenser vi hørte dog
de frie nasjoner komme,
en torden i luften, et drønnende tog,
tyrannenes tid er omme.

Og nå når vi vet at seirens dag
er kommet så nær våre grenser,
at snart skal det heises vårt frihets flagg,
vår lidelse ei vi endser.

Så bygger vi landet i fred som før
selv om det er ille skamferet,
for naziveldet bak Helheims dør
har fått seg sin plass reserveret.

På fem-årsdagen vi reiser oss opp,
selv om vi ennå er bundet.
Det flammer alt sol på fjellenes topp,
frihetens seir er vunnet.

2.april. Kong Håkon har sendt en hilsen til det norske folk hvor han hylder alle dem som ofrer livet for Norges sak og uttaler forviissningen om at vi er nær slutten på krigen. - Eden uttaler i sin hilsen at Norge ennå har mørke stunder igjen, men at Slutten på Norges lidelser er i sikte. Tyskerne har hver dag lidd nederlag mot den norske hjemme-front.

9. april ble i går minnet i London ved en guds-tjæreste i Westminster Abby. Det norske og det danske flagg ble båret fram til høyalteret av 3 frivillige fra hvert land. Kongen og kronprinsen var til stede, foruten den norske regjering, ambassadører, sendemenn og høye militære- og sivile autoriteter. Den norske og danske nasjonalsang lød mektig. - Den danske pastor Søndrup leste en bønn på dansk og på engelsk. Biskop Fjelbu holdt dagens preken, en kraftig og verdig tale. Han sa først noen ord på engelsk og sendte en takk og hyllest til den store katedral, til Storbritannia, til USA, til Sovjetsamveldet, til Frankrike og en sarskilt hyllest til Nederland, som har lidt så meget og som nå snart vil bli befridd. Han uttalte bl.a.: Etter 9. april ble Danmark og Norge et broderfolk som aldri før i historien. Da nordmennene kjempet sin årelange kamp mot tyrrhener, glelet denne kamp Danmark. Da Danmark reist seg til heroisk kamp, fylte denne kamp alle nordmenns hjerter med glede. Vi kappes om å hedre hverandre. - Biskopen mintes alle de falne, alle som mistet livet i konsentrasjonsleire og alle de henrettede og sa at de skal aldri bli glemt de som satte sitt liv til i kampen. Deres minne skal leve. Frukten av deres ofre skal vi høste i det nye Norge og i det nye Danmark. Biskopen sluttet med følgende: "Dagen nærmer seg. Stundom spør vi oss selv om våre hjørter vil holde den dag da frøsingens time kommer. La ingen bidra til å forstyrre den store glede, la ingen bidra til at dagen forandres til sorg og bitter skuffelse."

Kl.12.30 søndag meldtes over New York at den norske regjering hadde henstillet til densvenske å oppsi nøytraliteten overfor Tyskland for å redde hva som reddes kan i Norge, da den norske regjering har bevis for at de 200.000 tyskere i Norge ville ødelegge alt

etter seg, selv om de taper på hovedfrontene. Denne melding er ikke gjentatt i noen annen sending.

Vestfronten. Natt til søndag ble det sluppet ned store mengder allierte luftbårne tropper over Nederland øst for Zuidersjøen, samtidig som kanadierne rykker raskt nordover. 1. kan. arme har inntatt Zeutphen etter hissige gatekamper. 4. kanadiske panserdivisjon har oppnådd kontakt med de flybårne styrker. Elva Ems er overskredet og tropper befinner seg mindre enn 60 km fra Emden. 7. britiske arme har rykket inn i Riede, 8 km SØ for Bremen. Andre kolonner rykker fram mot byen fra S og SV. Den 6. flybårne divisjon har avskåret veien Bremen-Hannover og tatt Neustadt, 12 km fra Hannover. Andre styrker har gått over elva Leine. Amerikanske styrker står 11 km S for Hannover, som angripes fra V og N, samt 30 km fra Braunschweig. Göttingen inntatt. I Ruhrrommen har de allierte rykket inn i Gelsenkirchen og Dortmund, og heftige kamper på går i Essen. 7. amerikanske arme har tatt Schweinfurt, samt Crailsheim på veien til Nürnberg. 229.000 fanger ble tatt på vestfronten i forrige uke.

900 fly bombet natt til i går ubåtverfter i Hamburg samt bensinanlegg ved Leipzig. Berlin og Dessau ble også angrepet. Tyskerne mistet lørdag 221 fly i luftkamp og på bakken.

Østfronten. Russene har nå rykket inn i Wien og tatt 5 av byens 20 distrikter samt 3 jernbanestasjoner. Andre styrker har inntatt Tulln og Neulengbach, 25 km fra Wien. Elva Morava er overskredet. Andre styrker har gått over den tsjekkiske grensa og tatt Marchegg. Stormen på Königsberg er begynt. Havneområdet & byen og hovedbanestasjonen er på russiske hender.

Styrker av 3. arme har gjort et sensasjonelt fund. Tysklands gjenværende gullbeholdning ble funnet i en saltgrube 700 meter under jorden i Merkens like ved Weimar. Her ble funnet 100 tonn gullbarrer, 2 millioner dollars, 100 millioner franc samt en del annen valuta. Det ble videre funnet malerier av store gamle mestre.

I går var det fem år siden tyskerne overfalt oss. Ingen skal kunne si til oss at vi ikke kjenner børrefolket, at vi har lettkjøpte og grunnløse uninger om dem eller er ført bak lyset av propaganda. Våre tanker om tyskerne er født og næret daglig kontakt med dem. Vi har sett dem plyndre, torfølge, lyve og drepe hver dag i denne tiden. Nå er dagene blitt til fem år. Vi vet at det ikke er så mange dager igjen. Men vi vet ikke hvilke offer som ennå må bringes før åket er kastet av. Femårsdagen innbyr ikke til attersyn. Vi ser framover, gjennom nye prøvelser, mot den dyrekjøpte frihet, og håper at bødlene ikke skal kunne hindre for mange av oss i å oppleve den.

I den norske klubb i London var kong Håkon til stede på generalforsamling forleden og uttalte bl.a. at klubben i høy grad hadde fylt sin oppgave å være et stykke Norge utenfor fedrelandet. Han kom også inn på forholdene hjemme i Norge, og hyldet hjemmefronten for dens utholdenhets og samhold. Vi må håpe, uttalte kongen til slutt, at det ikke vil være lenge før vi kan hjelpe dem ut at det helvede som de lever i i dag, og hjelpe dem å komme tilbake til rettslige og lovlige tilstander. Det er rettssamfundet vi må tilbake til, og om mulig bygge opp et bedre og lykkeligere samfund enn det vi hadde, skjønt vi var langt kommet.

En norsk yrkesskole er åpnet i Gävle med plass til 30 flyktninger i hvert kurs. Byen har stillet gratis lokaler til skolens disposisjon.

Fra Bern meldes at det tyske utenriksdepartement har slått seg ned i Konstanz, andre viktige administrasjonsgrener i Salem, like ved den sveitsiske grensa. SS hovedkvarteret er flyttet til Bregenz i vestre Østerrike. Alle disse stedene ligger innenfor den tyske "alpefestningen".

Forleden var det såkalt ulovlig dans på et ungdomshus i Lunde i Telemark. Tyskerne fikk greie på det, og da Wehrmacht rykket ut. Ungdommene stakk til skogs, men tyskerne skjøt, og to gutter ble drept.

Tenriksminister Eden uttalte på et møte forleden at den tid for lenge siden er forbi da Storbritania kunne gjøre krav på å herske over de syv verdensav. Nå når flyet har skapt en ny faktor i flåtestrategien, er det ennå umuligere enn noensinne før for en enkelt makt å beholde herredømmet over høyene. Denne kjennsgjerning er noe som britisk utenrikspolitikk må regne med. Vi må i fredstid øke å bevare den enighet som stormaktene har oppnådd i krigstid. Det kan ikke bli noen frihet i verden om de små stater ikke kan bli enige med stormaktene om tryggingen av sine interesser. Deres rett til å få leve sitt eget liv må respekteres. De må få en tilbørlig andel i drøftelsen og avkjørelsen av de store saker. Ansvar og makt må stå i forhold til hverandre om de demokratiske institusjoner skal overleve katastrofene. Men det påligger også stormaktene å være tilbakeholdne under utøvelsen av sin makt.

600 norske barn i Sverige deltar i korrespondanseundervisning i norsk, og va. 300 får norskundervisning på de svenska skolene. Det er interessant å høre hva barna selv sier om undervisningen.

Det er jo en gammel erfaring at barn uhyre fort lærer det sprog som disses kammerater fører på gaten og i skolen. En liten gutt, som ikke har vært mer enn to år i Sverige, er allerede blitt så svensk-talende at han skriver:

"Jag vill gärna lära norska till jag kommer hem".

To slags tyskere?

Fra en kvinnelig polsk kollega sakser vi følgende læreri historie: En familie fikk tvangsinnkvartert et gestapist. Han kom full hjem hver natt, skjøt i vegger og tak og nektet seg ingen ting i retning av bøllepåfund. Særlig hadde han en inngrødd uvilje mot et Bechstein-flygel. Da han reiste, knuste han det så godt han klarte i farten. Etter ham kom en meget lerd Herr Doktor fra München. Han ble sorgfull og bedrøvet over sin ukultiverte landsmann, lot flygelet reparere og spilte på det hver eneste aften. Ja, han spilte til og med Chopin på det. Og da han reiste - tok han det med seg.

Stockholmstidningens korrespondent i London skriver:

Den almindelige mening i England er nå at Norge vil bli den siste krigsskueplass i Europa.

Fra Norge opererer f.t. ca. 300 u-båter. En del krigsskip har også sine baser i Norge, like så ca. 290 fly. Kystene er sterkt befestet med artilleri, bemannet med spesialutdannede tropper. Det samlede antall soldater i Norge kan settes til ca. 150.000 mann, derav 2 elitedivisjoner.

Utviklingen i Norge vil avhenge av hvor sterkt grep Gestapo og SS har på tropene. Hvis Tyskland blir helt nedkjempet, vil dette selvsagt ha stor innflytelse på tropenes moral, og en venter i alle tilfeller at tusenvis av soldater vil forsøke å flykte til Sverige. Men det sannsynlige er at SS og Gestapo vil forsvare seg desperat, støttet av en del quislinger. Man frykter derfor store ødeleggelser og bitre kamper. Bare en fullstendig kapitulasjon i Tyskland kan hindre dette. Sverige må være forberedt på at det kan oppstå situasjoner hvor landet må gripe inn, og en tror i London at Sverige vil intervenere hvis Storbritannia anmoder om det.

Telegram fra Bern forteller at sporveis- og jernbanefolkene i Wien streiker. Ammunisjons- og forsyningstog står på stasjonene uten å komme av flekken.

Et tysk fly på vei til Bornholm fra Danzig gikk ned ved Karlskrona i stedet. Ombord var et eldre ektepar, deres svigerinne og en uniformert flyger. Tyskerne hadde rikelig utstyr av klær og annet. De forklarte at hæren hadde stillet utrangerte militærfly til rådighet for "visse sivile personer". De var ikke bedrøvet over at de havnet i Sverige. Foreløpig har kriminalpolitiet tatt vare på dem. Flygeren er internert.

I Tromsø tynnes det ut i tyskernes rekker. Russiske fanger sendes også sørover.

VÅRT LAND

Fredag 13/4.1945.

5. årgang.

Et fritt Østerrike.

Wien er befridd fra nazitreldommen. Den hurtige erobring av byen kommer ikke bare av russernes militære overlegenhet, men har også sin årsak i at Wiens befolkning egentlig aldri har latt seg nazifisere. Byen har gjennom mange år hatt en ypperlig organisert arbeiderklasse med en fast, socialistisk overbevisning, og i Wien har det under hele den nazistiske terror vært et organisert undergrunnsarbeid av ikke liten betydning. Selv det halvfasistiske "Heimwehr", som i det øvrige Østerrike fikk stor tilslutning, var opprinnelig ikke Hitler-tihengere, men lot seg rive med til slutt i en slags stortysk eroningsbegeistring, da Hitler-dyrkelsen var på sitt høyeste.

Det er derfor et klokt trekk når russerne, i fullt samsvar med de øvrige alliertes politikk, har avgitt sine erklæringer om et fritt Østerrike, som uten påtrykk utenfra skal kunne ordre sine sosiale og politiske forhold selv. Østerrikene vil sikkert klare å gjøre opp med nazismen i sitt eget land, så snart den tyske Wehrmacht og Gestapo er fullstendig knust og landet helt befridd. Og det vil ikke ta lang tid.

Eksamplet fra Wien, hvor arbeiderbefolkningen sammen med andre demokratiske og frihetselskende kretser gjorde en stor innsats under erobringningen, vil virke ansporende på den øvrige befolkning, som sikkert lenges sterkt etter å kaste Hitler-åket av seg. Snart vil vi da få se den første frie tysktalende stat, som ordner seg på demokratisk, antinazistisk basis. Og det vil sikkert ha stor betydning også for befolkningen i selve Tyskland. Det vil gi den et eksempel til etterfølgelse.

Også før sluttkrigen i Tyskland kan det komme til å få betydning. Det finnes ennå i Tyskland og i de okkuperte land østeriske divisjoner, som er ført ut i krigen under Hitlers kommando, og som stort sett har vært loyale mot naziveldet. Men når Østerrikes frihet nå proklameres og om noen dager blir en kjennsgjerning, da er det ikke så sikkert at de østeriske kompanier lenger forholder

seg loyalt overfor den erobrermakt, som er dre-
vet bort fra deres land. Kan hende at Hitler kan
få atskillig bry med disse bataljoner, når de
skal føres fram i avslutningsslaget om naziveldets
eksistens.

Et fritt Østerrike med de samme grenser som det
fikk etter Versaillesfreden, vil alltid få sine
store økonomiske problemer, og det var disse van-
skeligheter som Hitler-propagandaen utnyttet for
å vinne noen av østerikerne for den stortyske poli-
tikken. Det må derfor bli en oppgave for de alli-
erte denne gang ved grensereguleringer eller på
annen måte å skape muligheter for en tryggere øk-
nomisk utvikling enn Østerrike fikk etter den for-
rige verdenskrig. Der er ~~kanakje~~ muligheter for en
union mellom Balkan-statene, hvor Østerrike også
kunne bli med - eller andre foranstaltninger.

Det er utvilsomt at hvis et fritt Østerrike får
muligheter for en sund, økonomisk utvikling, så
vil der vokse fram en stat med mønsterverdige sosi-
ale forhold og med en gjennomført demokratisk poli-
tikk. Og det vil etter igjen påvirke befolkningen
i Tyskland og stimulere de demokratiske krefter i
dette land til en liknende innsats.

Det er uundgåelig at Tyskland i mange år må set-
tes under et alliert overstyre. Men framtidens fred
i Europa vil i ikke så liten grad være avhengig av
at det tyske folk befrir seg selv fra den gift i
blodet, som nazipolitikken har bragt det. Det er
kanskje her det nye frie ~~tysk~~talende Østerrike har
sin største misjon.

Bombegislene på terassen skifter stadig. Den siste
kontingenten på 30 mann skal sitte fra 17. mars til
17. april. Blant dem er to prester. De sitter i
kjelleren og får $\frac{1}{2}$ times lys og luft formiddag og
aften. I et av rommene, opprinnelig tenkt som ga-
rasje, er det bra varmt, for et varmerør g'r tvers
gjennom, men det lekker, så køyene er alltid fukti-
ge.

Fra Larvik meldes 4/4. at troppeutskipningen er
gjenopptatt.

Siste statsbudsjett: milliardunderskudd.
Totalutgift 2.175.162.300 kr., driftsinntekter
1.207.160.000. Altså et driftsunderskudd på nær en
milliard: 968.002.300. Posten "utgifter i samband
med krigen" 1.251.000.000. Evakuering 30 millioner.
Næringsdept.s budsjett er på 180,0 mill. Blant ho-
vedpostene: tilskudd for å dekke overprisen på
tysk importert mel. Trafikkdep. 11 mill. derav 25
til tyske veiarb. Bak posten "nytt motorvognre-
gister" 500.000 skjuler seg ordningen med hirdmenn
i hvert fylke som snuser opp bortgjemte biler mot
"finnelønn". Politidep. 46,8 mill.: stapo 5,2,
Berg int.leir 3/4 mill. Enkelte spesielle og tanke-
vekkende poster: Førergården 4,8 mill. St.Olavsdor-
denen 35.000. Avlytting av London 36.000. Bredtvedt
nesten en mill. Hirdens våpenopplæring 12 mill.
Tilskudd til NS 7,3 mill. (ifjor 6,2), likvidasjons-
styret for inndr. formuer 395.000, Nordmannsfor-
bundet 277.500. "Særskilte bygge- og sikringstiltak
under kanselliet" (tilfluktsrom?) 1.099.500.

Sannheten om presten i Haltdalen.

Da pastor Bentsen ble klar over at tyskerne var
iferd med å rulle opp organisasjonen i Haltdalen,
tok han resolutt hele skylden på seg for å redde
hva reddes kunne. Under forhørene i prestegården
og i fengslet opptrådte han mandig og trygt og
avtvang både tyskere og quislinger respekt. Tys-
kerne førte ham til gruvene i Killingdal, for at
han skulle formane arbeiderne til ro. Han talte
helt fritt til dem og sa at tyskerne hadde klart å
stoppe arbeidet "men jeg håper dere alltid vil stå
fast i deres overbevisning". Han skiltes fra hustru
og lø barn med ordene: "Jeg har bare ett liv, og
det har jeg viet Norge". Presten i Haltdalen har
talt og handlet som en god nordmann.

Påskedag hadde Bjåland ca. 100 tilhørere i Petrus
kirke, og kst."biskop" Hagen hadde ca. 80 på Bekke-
laget.

Ingen nordmann går til kirke når en nazist pre-
ker.

Tyske marinegaster i Bergen har pryld en ny nazi-
redaktør, denne gang Jens Nederhagen.

estfronten. Tiltross for at den tyske motstand er brykt, er det ingen makt i verden som er i stand til å drømme opp for de alliertes motoriserte stormfled. fronten skyver seg nærmere og nærmere den russiske front. Styrker fra 9. amerikanske arme har inntatt annover ved en total overrumping. De kjørte så å i inn bakveien i erobrede tyske tanks, etter at tyskerne hadde innstilt seg på å forsvare byen. 9. arme er rykket videre framover med stormskritt og har sat over Elben. Nærmere enkeltheter foreligger ennå ikke. Elben er også nådd i Magdeburg, etter 90 km:s framrykking. Braunschweig ryddes. En korrespondent ved ovedkvarteret uttalte at det fins ingen samlet. tysk arme lenger. 100.000 mann er innesluttet i Nederland, 100.000 i Ruhr, hvor de overgir seg i store mengder, g med et fangetall på 30.000 mann pr. dag kan ingen ergruppe holde lenge ut. General Hodges 1. arme er også rykket hurtig fram og står knapt 25 km fra Halle. Nordhausen er inntatt. 9 divisjoner av Pattons 3. arme rykker mot Elben over en 100 km bred front, og inntok går Weimar. Coburg og Rodach er også inntatt. Avstanden til den tsjekkiske grensen er 60 km og til Bonn ca. 200 km. Lenger sør har 7. arme drevet tienden ut av Schweinfurt, som var sentrum for Tysklands kulelagerindustri. 12.000 fanger tatt i dette området. På de nordlige avsnitt har de allierte nådd Aller og etablert 2 bruhoder over elva. Celle er inntatt, 90 km S for Hamburg. - I Nederland blir tyskerenes stilling verre for hver time. Kanadierne er gått til angrep vestover og er gått over Ijssel-elva etter å ha renset ut Deventer. Amsterdams og Rotterdams befolkning imøteser sin snarlige befrielse. I Nord-Holland står en polsk tankdivisjon bare 19 km fra Nordsjøen og er i full kontakt med fallskjermtrupperne. - Generaldirektøren for Krupp-verkene i Essen, som er tatt til fange av de allierte, har opplyst at ikke en kanon hadde forlatt Krupp-verkene siden 26. juli 1944, og intet tog hadde passert byen siden 22. mars i år.

Luftkrigen. 1300 tunge amerikanske bombefly og 850 jagere har vært over oljedepoter, sprengstofflagre og jernbaner i Nürnberg, Regensburg, München og Ingolfstadområdet. Berlin ble bombet 3 ganger natt til igår. - Britiske observasjonsfly melder nå at

det tyske slagskip "Admiral Scheer" ble rammet under et Lancaster-angrep på Kiel forleden, og nå ligger kantret på havna. "Admiral Scheer" var på 10.000 tonn og hadde 6 stk. 28 cm kanoner. Dermed har tyskerne bare 1 slagskip tilbake, nemlig "Deutschland" som er omdøpt til "Lützow". - Allierte fly var onsdag over Porsgrunn, hvor 5 handelsskip ble satt i brand.

Østfronten. Tolbuchins styrker har nå praktisk talt ryddet hele Wien. Ifølge tyske meldinger, som ikke er bekreftet fra Russland, er russerne på vei vestover og står allerede 70 km V for Wien på vei mot Linz. Nord for Wien har Malinovski tatt Trentchjin 128 km NØ for Bratislava og ubekrefte meldinger går ut på at russerne allerede er trengt inn i Mähren.

Østen. 2 store styrker amerikanske flyvende festninger har angrepet Tokio og trafikknutepunkter N fdr hovedstaden. Angrepet mot Tokio sto på i 2 timer. Utenfor Okinawa er 5 japanske skip blitt senket.

Danmark. 19 danske slepebåter, 2 lasteskip og 1 tretusen tonner kom seg forleden dag over til Sverige. I København er det nu 200.000 tyske flyktninger, derav 80.000 soldater. Det ventes også mange til Jylland.

Himmler sendte i går ut et dekret der det heter at ingen tysk by vil bli erklært for åpen. En hver by eller landsby vil bli forsvar og holdt med alle midler. En hver tysker som krenker dette, vil miste ære og livet.

Den tidligere kommandant i Königsberg er dømt til døden.

Det meldes at Spania har besluttet seg til å bryte den diplomatiske forbindelse med Japan.

Den norske skøyte "Havøy" er oppbragt og ført til Storbritannia.

Norge. Det meldes at bøddelen Rogstad er kommet til Oslo og er utnevnt til statspolitisjef etter Marthinsen fra 24. ds.

Som tidligere meddelt er Gauleiter Greisser, "Polens slakter" tatt til fange av russerne. Han er nå utlevert til de polske myndigheter.

De danske "quisingers" skjebne.

"Friheden", de danske patrioters organ i Sverige, drøfter spørsmålet om hva det skal gjøres med de danske "quislinger" etter krigen. Bladet er tilhenger av Christmas Møllers forslag om at de bør deporteres til Tyskland, og skriver herom følgende, som også har interesse for oss:

"Det er jo tilsynelatende en altfor mild straff til disse individer - men allikevel: De er ikkeanske, de settes helt utenfor samfundet, tåles ikke i Danmark mere, det gir dog formodentlig en annen av dem stoff til ettertanke. De verste og mest "haardkogte" av dem skal dog ikke tro at de slipper så billig. Mange av dem vil bli skutt eller hengt - både uten og etter dom. Vær sikre på det. Men de, som slipper for det, skal vi ikke kaste langvarig fengselsopphold på: de landsvises. De blir tyskere, som de jo så gjerne ville det. De vil ikke mer kunne komme til Danmark, de vil så lenge de lever føle seg som pariaer. Nå er det vel nok et spørsmål om det Tyskland, som engang kommer, vil vite av disse lyssky individer, men det skal vi ikke blande oss i, ellers må de overgi dem til russerne eller andre til viderebefordring. Det er jo mulig bruk for dem ved oppbyggingsarbeider i Polen eller Russland. Så meget er sikkert, og det er godt at Christmas Møllers understrekker det så kraftig: I Danmark vil vi ikke i framtiden vite av noen "quislinger", noen femtekolonne-folk. De har valgt sin plass. De har i all fall satt seg utenfor det danske samfund.

Fabrikkeier Johan Andresens "emigrantbo" plyndres.

Fabrikken, Tiedemands tobakksfabrikk, er satt under administrasjon av revisor Schierenbeck, en grådig levebrødsnazist, og fabrikkeierens private villa Smedbråten ved Skøyen er gjort til en slags administrasjonsbygning for det quislingske kongerike Bygdøy. Joh. Andresens høyre hånd, kontorsjef Grimsgaard, er arrestert, og forleden ble dagens kassabeholdning, kr. 40.000.- røvet.

Konsentrasjonsleirer ved Mysen har nå et belegg på 350 mann, bl.a. 4 prester.

Parselldyrkingen.

Allerede før invasjonen i fjor sendte Eisenhower ut en henstilling om at der måtte dyrkes mest mulig mat i de okkuperte land. Han gjorde oppmerksom på at selv om de allierte armeer hadde befridd disse land, ville transportproblemer og andre vanskeligheter i forbindelse med krigen bevirke at det ble umulig å klare å forsyne sivilbefolkingen med tilstrekkelig mat utenfra.

Vi har sett både i Hellas, Belgia og Frankrike at hans ord har slått til. Håpet om en snarlig befrielse av vårt land, hvor berettiget det enn må være, må ikke få oss til å vise ansvarsløshet. Krigen er ikke slutt selv om Tyskland blir slått. Japan skal også krekkes, og det vil ta lang tid før tilstrekkelige forsyninger kan nå oss. Det er derfor et krav til hver enkelt nordmann at han gjør alt som gjøres kan for å skaffe fram mest mulig mat. De som ikke selv har gård, må også gjøre sitt. Hver flekk i villahager og parseller må utnyttes til det ytterste. Hjemmefrontens ledelse venter av alle som kan skaffe seg parsell at de dyrker alt hva de kan klare av poteter og grønnsaker.

Like før påske kom stapo over et våpenlager ved "Smatta" i Ski og kjørte bort hele tre billass med våpen og ammunisjon. En av de få nasistene i bygda, en tidligere frontkjemper Stokstad er i politet nå. Det var han som snuset op reiret. En ung gutt ved navn Huseby ble skutt med seks skudd gjennom magen. Den beryktede Martha Haugland som er Skibygdas store skrekk, og bl.a. har vært årsaken til at presten Sunde-Øyestad ble fengslet, er nå meget ivrig for å få tak i bygdas unggutter. Foreløpig har resultatet vært magert.

30 mann er tatt i Rakkestad under en rassia i forbindelse med sprengningene på Østfoldbanen før påske.

En teologisk student, Per Værnes, er arrestert i Sverige. Han søkte å bli ordinert som hjelp for biskop Fjellbu i Finnmark. Det viste seg at han var nazistisk provokatør.

Norsk presisjonsbombing.

I en artikkel som bl.a. handler om norske flystyrkers innsats under krigen, skriver en dansk journalist etter et besøk ved en norsk flystasjon på vestfronten: "-- Han viser meg et bord med fotografier. Der ligger resultatet av norsk presisjonsbombing. Av seks tyske kasernebygninger et sted på fronten er de fem rammet av norske fulleffere. Dagen før var en tysk panserdivisjon sykket inn. Det kom beskjed fra Montgomery at den skulle ut. De norske Spitfirepiloter gikk på vingene med deres bombelast, og luftfotografiene på bordet viser hvordan tyskerne kom ut."

Vellykket flyangrep.

17. mars ble Ålesund angrepet av ca. 30 allierte fly. Det lå mange båter på havna og tre av båtene som var skutt i brand, sank kort etter at angrepet var over. Det brente også i en fjerde båt men tyskerne greide å slukke branden. To båter ble senket like utenfor Ålesund. Det begynte også å brenne i noe hus nær havneområdet. Fem hus brente helt opp, mens et sjette ble sterkt skadet. To av bygningene tilhørte trelasthandler og brakkebaron Elias Nørve, som utelukkende arbeider for tyskerne. En mengde brennmaterialer, sement o.l. var lagret der og alt brente opp. En annen av bygningene tilhørte nazist og storswindler Elling Aarseth. Den tyske marine hadde sitt forpleiningslager der. Lageret besto av ca. 150 tonn matvarer, tobakk, brennevin etc. og alt gikk opp i flammer. Angrepet blir i Ålesund av alle betegnet som meget vellykket.

Sundlo uten funksjonærer.

"Fylkesmann" Sundlo i Sogn og Fjordane står snart uten folk i fylkesadministrasjonen. Det er rømt eller arrestert 20 funksjonærer. Særlig hardt er det gått ut over prispolitiet. Her er det bare en konstabel igjen.

VÅR FORSIKTIG. SE OPP FOR PROVOKATØRER.

VÅRT LAND

Tirsdag 17/4.1945.

5. årgang.

En verden i sorg

står ved Franklin Rooseveltts båre. - Nutidens største og nobleste statsmann er død.

For USA har han vært en nyskaper i sosial politikk av uberegnelig verdi, og for verden en redningsmann fra det hitlerske tyranni. Tidlig så han den truende fare for hele verdens demokrati i naziveldets politikk, og med en fremragende statskunst førte han sitt mektige folk fram til den veldige innsats i kampen for alle folks frihet. Først da Roosevelt i 1940 ble gjenvalet for tredje gang, følte vi oss helt sikre på Amerika og seiren. Den hadde han da også innen rekkevidden før han døde, men for opphyggingen av freden etter krigen vil han være et uerstattelig tap.

Vår trøst er at hans ånd og tanker vil leve videre og stimulere de store statsmenn som skal løse disse spørsmål, til å "gjera verk som varar til verdi øyest".

Froklamasjon fra Hjemmefrontens Ledelse.

De allierte soldater kjemper seg inn i Tyskland for å bryte den siste motstand. Vi følger dem i spenning og forventning. Deres kamp er vår kamp, deres seire våre seire.

Norske sjøfolk, flygere og soldater er med i sluttslaget, hver på sin post. Også norske hjemmestyrker er gått til angrep for å hindre fienden i å føre tropper fra vårt land til de avgjørende frontene.

Tysklands sammenbrudd er nær, men tiden omkring dette sammenbrudd vil stille større krav til vår offervilje, vår disiplin og vårt samhold enn noen sinne før. Den innsats vi yter, vil avgjøre vårt lands lykke for generasjoner framover.

Fienden har planer om å legge vårt produksjonsliv øde. Om så skjer, vil våre hjemmestyrker møte ham med vepnet makt. Andre nordmenn må følge de direktiver som i en slik situasjon vil komme fra Den norske Regjering, Forsvarets Overkommando, og Hjemmefrontens Ledelse.

Samtidig prøver fienden å undergrave vår tillit til framtiden og skape splid og mistenksomhet nordmenn imellom. Dette skal ikke tilskrives.

Takket være de åttledd som har levd og virket før oss, har vårt folk i mer enn hundre år vært på ständig marsj framover, mot større sosial rettferd, mot en sterkere utjevning klassene imellom, mot en høyere levestandard. Vårt folkestyre, vår rettssikkerhet, vår rett til å tenke, tale og skrive fritt, vår respekt for den enkeltes menneskeverd bygger ikke bare på grunnlov og lov, disse verdier er også trygt forankret i hver nordmanns sinn. Derfor er vår kamp mot de nasistiske undertrykkere blitt hele folkets kamp, og derfor har alle fiendens forsök på å slå sprekken i vår front ved å sette samfundsklasse mot samfundsklasse, hjemmefront mot utefront, slått feil.

Derfor er også hjemmefronten blitt en folkeorganisasjon, der menn og kvinner fra alle samfunds-lag kjemper side ved side. Utenfor står bare de som er gått i nasismens tjeneste og de som av svakhet eller frykt unndrar sine krefter fra kampen. Innen hjemmefronten spør ingen om politisk parti eller religiøs oppfatning, bare om vilje og evne til strid for Norges frihet.

Hjemmefrontens Ledelse representerer hele den kjempende hjemmefront i intimitet samarbeid med våre konstitusjonelle myndigheter utenfor landets grenser. Den er sammensatt av aktive hjemmefrontfolk. Veien til Hjemmefrontens Ledelse går gjennom aktiv og disiplinert innsats innenfor kamporganisasjonene. Den har ligget åpen for menn av alle partier, og alle samfunds-lag er representert.

Hjemmefrontens Ledelse ser på sin oppgave som løst når krigen er over, og vi igjen har lovlig styre i landet, men den ånd som har preget kampen må leve videre. Vilje til saklighet og respekt for alle som gjør en innsats i Norges tjeneste har skapt et aktivt samhold over partigrensene. Dette må vi berge over i fredstiden med dens frie mørningsbrytning mellom partiene. For den krise vårt folk gjennomlever, er ikke overvunnet i og med at fienden er ute av landet. Det veldige gjenreisningsarbeidet som forestår, vil kreve at vi setter alle krefter inn i full gjensidig tillig.

(Fortsettes side 2).

Dødsstøtet mot Naziveldet kan vi nå vente når som helst. I de siste dagene har de alliertes panserkirker fra vest skåret seg gjennom Tyskland med en fantastisk fart. Det er nesten som i Frankrike, når først den store grensebarriere falt, så var det intet som kunne stanse de allierte panserdivisjoners frammarsj.

Ruhrrommen er på det nærmeste helt renset opp. I Nederland innringes også de tyske tropper og nedkjempes etterhvert. Montgomery har begynt angrepet på Bremen og går like mot Hamburg. Patton har satt nye rekorder i sitt maratonløp tvers over Tyskland, han har satt forbi Leipzig og Chemnitz, hvor det kjempes, og marsjerer mot Dresden. Hans panserstyrker kommer så hurtig over tyskerne at de ikke får tid til å skape noen samlet front. Det samlede fangeantall siden overgangen over Rhinen er nå snart oppe i en million. Der er ingen flod-barriere som kan stanse de alliertes frammarsj, for Elben er overskredet på en rekke steder, og de amerikanske tropper står ikke lenger fra Berlin i vest enn russerne står i øst. Jernringen om Berlin kan lukkes når som helst, men det ser ut som den store felttogsplan går ut på å føre troppene fram fra nord og syd før det endelige dødsstøtet mot Tysklands hjerte.

Wiens befolkning jubler over befrielsen, og snart er hele Østerrike renset for tyske tropper. Russerne rykker videre inn i Mähren og Böhmen, og kan snart mot vest gå inn i Bayern og møte de allierte hærer der i en sluttkamp om München. Mens dette skjer i syd, vil russerne så snart de er ferdige med Stettin, kunne gå videre i nord mot vest for å møtes med Montgomerys panserstyrker, som allerede holder på å skjære av Tysklands forbindelse med Danmark. Den samlede allierte overkommando har nå hele initiativet og leder slaget på alle fronter.

Også Italia-fronten er blitt livligere, og i Østen bombes nå Tokio sørøst og sammen.

Tyskerne lager alt i stand i kystbyene til minesprengning av kaier, broer, jernbanestasjoner m.m. Fra Bergen fortelles at der nå innrettes en central, som skal kunne tenne an minene på de forskjellige stedene.

4

Vestfronten. Tysklands endelige nederlag nærmer seg med stormskritt og dét ventes at Churchill i Parliamentet i denne uke vil komme med en opplysning om at de allierte betrakter Tyskland som beseiret. Tyskerne selv har tatt konsekvensen av faren for at Patton o Konjev møtes om få dager og har delt opp Vestfronten i 2 hovedavsnitt. Kesselring i syd og von Busch i nord. Tilsvarende skritt er også truffet for regjeringen. Helgen har brakt nye store sensasjoner særlig fra midtavsnittet. Luxemburg radio meddelte lørdag kveld at 9. amerikanske arme stod 21 km fra Berlin, men dette er ikke bekraftet og offisielt gis sparsomme. meldinger. Tyskerne gjør kraftigere motstand langs Elben og amerikanerne har måttet trekke sitt ene bruhode tilbake nord for Magdeburg etter tyske motangrep med fly og tanks. Sør for Magdeburg er det amerikaniske bruhode sterkt utvidet. Like ved Dessau er de største Junkerverkene falt i 1. armes hender, og mellom Halle og Merseburg er Leuna-verkene erobret. Vest for Leipzig falt hele Gestapos hovedarkiv i amerikanernes hender. Hitler var også blant de innregistrerte i karteket. Amerikanerne står i Halle, og ved Köthen har 1. og 9. arme fått samhand med hverandre og derved damet en ny lomme på 550 km². Halle ryddes av 1. arme. Patton har renset Gera og Jena. Andre styrker av den 3. arme har nesten kløvet Tyskland i to ved et framstøt til Hof, mindre enn 12 km fra den tsjekkoslovakiske grase. Andre tropper befinner seg 8 km fra grensa. Lenger syd står 7. arme nå under 13 km fra Nürnberg. På det franske frontavsnitt er Kehl tatt og franskemannene har fått samband med andre styrker ved Strassburg. På det nordlige frontavsnitt er Stendal tatt. De allierte står også foran Wittenberg etter å ha tatt Ullzen SØ for Hamburg. Andre styrker kjemper i Welzen på veien til Hamburg. Britene står 3 km fra Bremen hvor de kjemper mot SS-avdelinger. I Nederland har 1ste kanadiske arme helt avskåret tyskerne etter å ha nådd Nordsjøen. Det kjempes i Groningen, men Leeuwarden og Dokkum er beridd. Likeledes er Zwollen, Appeldoorn og Arnhem helt renset ut. Polske styrker har nådd Ems-munningen midti mot Emden. Ruhrlommen er skrumpet inn og Wuppertal, Dortmund og Hagen er tatt. BBC's korrespondent uttaler at Ruhr praktisk talt har opphört å være av noen interesse. 176.000 fanger er tatt i Ruhr-lommen. Fra 1. til 15. april er det på vestfronten tatt 550,000 fanger. Blant de siste dagens fanger er von Papen,

som hadde gjemt seg i en jakthytte, keiser Wilhelm nazisønn August Wilhelm og den 96 års feltmarskalk Mackensen, som ble funnet i noe høy.

Østfronten. Sjukov er nå begynt en voldsom artilleristorm over en 95 km bred front. Han er gått over Oder på vestsiden av Küstrin og Furstenberg. I Østerrike har Tolbuchins styrker inntatt St. Pölten og står omlag 80 km fra Linz. Andre styrker har satt over Donau N for Wien.

Italia. Mandag morgen blusset kampene opp i Italia. 5. arme på venstre fløy startet sammen med 8. arme en ny offensiv, etter kraftige flyangrep S for Bologna. 3500 flyutfall søndag. Styrker står 24 km fra Bologna. General Alexander uttalte idag: Øyeblikket er kommet til å kaste oss ut i det siste slaget. Det er vår tur til å spille en avgjørende rolle.

Hitler sendte i går ut en dagsbefaling hvor han meddeler at russerne har startet sin offensiv på de sentrale deler av fronten Ø for Berlin. Det heter videre at en hver tysk offiser som gir ordre til tilbaketog vil bli skutt.

I Bockenwalde ved Weimar kom de allierte over Tysklands største konsentrasjonsleir som var bygd med henblikk på varighet. Fra januar til 10. april, dagen før amerikanerne kom, var 18.000 fanger avgått ved døden her. I sin tid satt det 80.000 fanger her. Daladier, Leon Blum og hans hustru har også sittet i leiren. 60.000 mennesker er i alt avgått ved døden. I 1939 da polakkene begynte å komme til Iran, døde det 900 om dagen. - Da amerikanerne kom til Bockenwalde stimlet fangene seg sammen bak innhegningen. De var kledd i filler, restene av de klærne de hadde hatt på seg da de kom. Mange var dødsmerket. I en stall hvor det opprinnelig var plass til 80 hester, var det stuvet sammen 1200 mennesker og det lå 5 stykker i hver seng. Av 1200 mennesker i en brakke var det 242 døde på en måned. Luftegården var av sement, 2½ meter høy, og 2 rekker av lik var stablet opp som vedtre i gården. De var magre og aldeles hvite. Enkelte var blitt skutt gjennom hodet. Man forsøkte å telle likene og kom til omlag 500. Dagsrasjonen i denne fangeleiren var en bit brød så tykk som tommelfingeren med litt margarin.

Quisling mobiliserer sin morderjeng.

Hjemmefronten har konstatert at alle våpenføre NS-medlemmer har fatt en mobiliseringsordre, som gir dem nøyaktig beskjed om hva det ventes av dem, når Terboven rykker ut for å ødelegge Norge etter at Tyskland er ferdig. Quislingene karakteriseres som tyske "hjelpetropper" og med erfaringene fra Finnmark i friskt minne, så vet vi at mord- og brand-lysten hos disse bandittene ikke står tilbake for tyskernes.

Hele hjemmefrontens hovedoppgave blir nå å forberede alt til den dagen, da sluttroppgjørét i Norge skal finne sted. Skal den Terboven-Quislingske horde iverksette sitt vanvittige ødeleggelsesverk, så blir det en livsoppgave for hjemmestyrkene å stå på vakt overalt. Vi må hindre at norske verdier blir ødelagt, og uskadeliggjøre morderjengen overalt hvor den viser seg.

Kampen om Norge vil bli ledet av den allierte overkommando. Den vil gi sine instrukser om hva der skal skje til enhver tid. Vi er alle soldater i den store arme til vårt folks befrielse. Uredde og sammensveisede vil vi uten nølen følge parolene når dagen kommer.

All ungdom må være på vakt nå om dagene. Rett som det er kan det komme razziaer på gaten, i kinoene, teatre eller kafeer. Vi har allerede sett det ute ved SAI, hvor mange unge ble tatt.

Høyforrederne vil kidnappe de unge for å tvinge dem inn under sin mobilisering til det tyske massemord på landsmenn når befrielsens dag er inne.

Hold dere undav alle større sammenkomster i disse dager.

På forhånd dødsdømte er alle norske, som bærer våpen mot sitt fedreland sammen med fienden. La alle fullt forstå det fryktelige ved en slik forredersk morddåd. Ethvert forsøk på å innkalde de unge til "arbeidstjeneste" eller hva quislingene vil kalle det, må avvises.

Foreldre, foresatte, lærere og andre må hjelpe ungdommen her. Det er en nasjonal plikt som ingen må forsvinne.

Hjemmefrontens mål er et fritt Norge røset for nasisme. Straks krigen er over, må vi derfor

1. gjenopprette fullt folkestyre etter grunnloven, og så snart det er teknisk mulig holde valg til storting og kommunestyrer,
2. gjenreise vårt norske rettssamfund, oppheve alle fiendens politiske lover og forordninger og prøve dommer og administrative avgjørelser på et fritt grunnlag,
3. løslate alle politiske fanger, sørge for at de som er deportert til utlandet, blir sendt hjem raskt og trygt, og gi dem som er rammet særlig hårdt av fiendens overgrep oppreisning og erstatning,
4. få krigsforbrytere og landssvikere hurtig og rettferdig dømt i samsvar med gjeldende lov,
5. slå hardt ned på dem som har beriket seg på samarbeid med fienden,
6. skaffe tilveie de størst mulige mengder av livsviktige varer og fordele dem på en rettferdig måte,
7. sørge for at alle får nyttig arbeid ved en aktiv beskjeftigelsespolitikk og kontroll med arbeidslivet,
8. gjennomføre et rettferdig forhold mellom priser og lønninger.

I framtiden må vi føre en målbevisst og vidsynt politikk med sikte på

1. å trygge Norges frihet og selvstendighet,
2. å skape et samfund med sosial sikkerhet og arbeid for alle, å høyne levestandarden ved å gjenoppbygge landet og øke dets produksjonskraft,
3. å la alle evner komme til sin rett ved å gi ungdommen rikere muligheter for opplæring og studium, uansett økonomiske kår,
4. å fremme solidariteten mellom de forskjellige sammenslutninger og styrke nasjonal samkjensle,
5. å medvirke aktivt til å trygge en varig og rettferdig fred og å oppfylle de forpliktelser som en internasjonal sikkerhetsorganisasjon vil måtte kreve.

Alle nordmenn ute og hjemme kjemper for framtidens frie Norge.

"Og har vi ikke det land ennå,

si skal vi vinne det jeg og du."

Hjemmestyrkene melder:

Transportslaget i Norge fortsetter, og Hjemmestyrkene foretar stadige angrep for å vanskeliggjøre den tyske tilbaketrekning av tropper og materiell.

Natt til 27. mars ble sju ledningsmaster på Sørlandsbanen mellom Saggrænda og Øyesteinstul sprengt, og derved ble all elektrisk togtrafikk stoppet.

Natt til 30. mars ble det foretatt flere angrep på Østfoldbanen. Ved Kambo st. ble en bro sprengt. På Råde stasjon ble samtlige sporveksler sprengt, og samtidig ble det foretatt flere sprengninger av jernbanelinjen mellom Råde og Såner.

Samme natt ble Vestfoldbanen brutt ved sprengning av jernbaneundergangen ved Dannevik ved Drammen.

Om kvelden den 3. april ble jernbanens tankanlegg på Sundland ved Drammen sprengt. Det brøt ut en stor brand, og all oljen, 11 tonn, brant opp. Dette er omrent halvparten av jernbanens totale beholdning av sylinderolje for tiden.

Om morgen den 4. april ble det sprengt tre linjetransformatorer på Sørlandsbanen på strekningen Nordagutu-Hjuksebø-Gvarv. All elektrisk togtrafikk ble sperret.

Ludvik Buland er død i tysk fangenskap. Han vil vært kjent langt ut over de organiserte arbeideres kret for sin modige opptreden mot all nazifisering av organisasjonslivet. I flere år satt han som jernbanefolkenes første tillitsmann, og ved sin dyktige, samvittighetsfulle og bramfrie ferd ble han meget avholdt. I en tung stund ble han satt inn som nestleder i Landsorganisasjonen, men han viste også her at han stod fast mot alle nazifiseringsforsøk. De offentlige funksjonærorganisasjoners protest mot nazipolitikken med Buland som medunderskriver, innledet den skjerpe terrors mot organisasjonene med henrettelsene og dødsdommene. Buland ble "benådet" med deportasjonen, som tok hans liv.

Hans minne vil alltid minnes og fredes i det frie Norge.

VÅR FØRSIKTIG. SE OPP FOR PROVOKATØRER.

VÅRT LAND

Fredag 29/4.1945. - - - - - 5. årgang.

Jernringen skrues sammen stadig tettere om Nazivelts sentrum - Berlin-sektoren. Men den allierte overkommando har sagt tydelig fra at krigen mot Nazi-regimet er ikke slutt før alle "lommer" er renset ut, og Nederland, Italia, Tsjekkoslovakia, Danmark og Norge er befridd. De alliertes slagplan, som nå trer tydelig fram, er å isolere Syd-Tyskland og Tsjekkoslovakia, så disse områder blir to store "lommer". Dette er snart helt gjennomført. Dermed er også de tyske tropper i Italia innringet, når de alliertes hærer fra hver side trenger fram mot München og også fra Østerrike kan rykke ned mot Italia. Den tyske hærledelse har allerede måttet dele seg i to - en for nordfronten og en for sydfronten.

Slaget om Nederland er blitt et opprensknings-slag, og tyskerne søker nå å komme seg vekk sjøveien. De svære fangetall på vestfronten vitner om hvilken katastrofe dette felttog er blitt for Tyskland. Det er omlag en million nå i april måned. Detegnende er det at all motstand i Ruhr-området allerede er opphört, og at general Model har begått selvmord.

Slaget står nå i nord om Bremen og Hamburg. I Midt-Tyskland kjempes det i Nürnberg, Leipzig og Chemnitz. Alle disse viktige storby-centrer er omringet, og det er bare spørsmål om dager nårde faller. Amerikanerne går videre mot Dresden og har allerede overskredet grensen til Tsjekkoslovakia. Samtidig har russerne for alvor begynt å røre på seg i dette avsnitt, skjønn til Moskva øyensynlig betrakter slaget her for ennå å være i sin innledende fase.

I Stettin-området er det også livligere, og de alliertes planer er tydelig nok å skjære av hele nordkysten fra øst og vest, så Danmark blir isolert fra Hitler-riket.

Etter den fullstendige opplosning i vest ser det ut som Wehrmacht etter har fått ordnet sine tropper, og motstanden blir hårdere. Men jernringen skrues allikevel uimotståelig sammen etterhvert til alt er definitivt slutt.

I sin minnetale over president Roosevelt uttalte Øksnevad bl.a.:

Det er noen ord av Roosevelt som kommer til å leve i Norge i all tid. Jeg tenkte på den store tale, der han sa: "Hvis noen spør hvorfor vi fører denne krig, la ham se mot Norge. Hvis noen innbiller seg at krigen kunne vært undgått, la ham se mot Norge. Og hvis noen er i tvil om demokratiets seiersvilje, sier jeg igjen: Se mot Norge; og han vil få svar på sitt spørsmål i det samtidig beseirede og ubeseirede Norge. Vi vet hvordan dette land som lavet i fullstendig fred og uskyld, ble tatt med hensynsløs vold. Den forening av forredere og brut makt, som det ble foretatt med, vil leve i historien som en av de skjendigste udåder i vår tid. Men Norge kjempet tappert med de våpen som var forhånden, og falt. Og med Norge falt den tro at et land ved å holde seg borte fra de storpoltiske møsetninger og ved å gjøre sitt ytterste for menneskhetens beste, kunne stå beskyttet mot angrep i en verden, hvor overfall griper om seg uten at noen kan få hindret det. Men også Norges innsats etter erobringens viser at et demokrati kan reise seg til heroisme."

Jeg tenker på denne tale og all den vennlighet som fulgte i denne tales spor. Den jevne amerikanen tenker og taler i samsvar med Roosevelts ånd.

Det rakkner.

Naziskoleinspektør Gloppstad i Bergen er utstø av partiet fordi han ikke ville vise en nazifilm på skolen. Det har vært et stormende oppgjør innen partiet, hvor skoleinspektøren betegnet 75% av partimedlemmer som ramp. Han sitter dog framleis i stillingen, da quislingene vanskelig kan finne noen annen.

Hans forgjenger nazilæreren Hjermann måtte avsettes for fyll.

Nazirådmannen Berge i Bergen vil trekke seg tilbake til Haus, hvor han fungerer som ordfører. Han går ofte på fylla og spør da alle folk om de tror han blir skutt.

Der bygges bunkers

i Oslos gater. Det vil si at vår hovedstad gjøres til en befestet by, hvor tyskerne og quislingene forbereder et nytt blodbad. De er ikke fornøyde med Budapest og Wien og alle de andre byene. Oslo skal og må både den samme skjebne. Ved disse bunkers skal norsk ungdom og manndom forblø når de vil vinne friheten etter at det tyske velde i Naziland er knust.

Er det da den høyt organiserte Oslo arbeiderstand verdig at noen arbeider frivillig går i dette selv-mordsarbeid, selv om han saboterer aldri så meget. Skulle vi ikke nå bli enig om at dette er for meget forlangt av Oslo-arbeiderene, at de skal støpe sine sønners likkiste og grave sin egen grav. Ingen frivillig lenger til dette nedverdigende arbeid. Så får tyskerne forsøke med Todter og fanger.

Husk hva den russiske fange sa, da den norske arbeider bød ham av sin frokost under arbeidet på en bunker. Er du også fange? - Nei, nordmannen var ikke det. - Arbeider du frivillig? - Ja, på en måte. - Ja da kan du beholde maten din selv, sa russeren.

Hadde han ikke rett?

Oslo-arbeider.

Ny metode for innkalling til Arbeidsinnsats.

En del ungdom har i de siste dager pr. telefon fått høflig henstilling om å møte til konferanse hos det sivile politi i Rådhusgatens politistasjon. Det hele virker uskyldig og tilforlatelig. Mange er møtt fram og er blitt holdt tilbake for senere å bli ført til Wehrmacht bl.a. i Storgt. 33, Endsjøveien, Ø.Aker e.l. Her har de så fått ordre om å møte til tysk arbeid førstkommande mandag.

Vær på vakt. Gå ikke på limpinnen.

Gestapo og quislingene har sine spioner ute overalt i denne tid. En hver løsmunnethet ~~cm~~ illegale ting er derfor en forbrytelse av de aller farligste. Den kan bli hørt av en spion og føre mange i ulykke. Mange sitter i fengsel på grunn av slarvekjefter på kafeer, i selskaper og på gaten.

Hold kjeit når det gjelder alt som vedrører den illegale front.

Vestfronten. Storslaget om Berlin er begynt, både fra vest og øst og oppløsningen av Wehrmacht skri der fram med øket fart. Fangetallet har de siste dager vært 4600 mann pr. time døgnet rundt. Fange tallet i Ruhr ligger allerede på 317.000 og ventes å stige ytterligere. Siden 6. juni er 2.065.000 fanger oppdaget og det er ensbetydende med 300 divisjoner. Med den fart amerikanerne har i Midt-Tyskland vil det være utelukket at større troppe styrker nå vil kunne trekke seg inn i fjellfest ningene, og utsiktene til å forsvere Syd-Tyskland når resten av Tyskland er falt er sterkt redusert.

- Onsdag rykket styrker av Pattons arme inn i Tsjekkoslovakia mellom Hof og Asch. En patrulje hadde først vært inne, men kom tilbake, ikke på grunn av motangrep, men fordi det var tatt så mange fanger at det var umulig å ta vare på dem. Patton sto i går 100 km fra Pilzen og 150 km fra Prag. Det finnes ikke forberedte forsvarslinjer. Veien er riktignok full av tankfeller og lignende, men maskingevær-reder er en sjeldenhets. I går gikk andre styrker av 3. arme over grensa til Tsjekkoslovakia for å forsterke styrkene som gikk over onsdag. I Nürnberg har gatekampene tiltatt i intensitet etter at byen er blitt omringet fra 4 kanter. Byen står i flammer. 5000 SS-tropper gjør hva de kan for å holde stand og har oppstilt tungt artilleri. Nord for kilen i Tsjekkoslovakia har 3. arme tatt Zwickau og Langenfeldt. I Bayern er Erlangen og Rothenburg erobret.

Gårsdagens store sensasjon var at Leipzig, Tysklands 5. største by, ble erobret. Borgermesteren ble avsatt tirsdag fordi han ikke greide å slå ned et folkestorms-myteri. Den assisterende borger mester har skutt seg. Foruten Leipzig ble det uten for byen tatt en stor flyplass samt et stort lager giftgass. Amerikanske styrker som tidligere hadde omgått Leipzig, står mindre enn 50 km fra Dresden.

9. arme har inntatt Magdeburg, det skjedde ved hjelp av flammekastere etter at først det amerikanske flyvåpenet hadde bombet byen i 2½ time.

På nordavshippet har 2. britiske arme inntatt Lüneburg og Uelzen. Britiske styrker har nådd nedre løp av Elben og står 10 km fra Hamburg. Kamper på går i vestre og søndre del av Bremen. De allierte

kom over en konsentrasjonsleir Beltzen ved Bremen. Her var det 21.000 mannlige og 18.000 kvinnelige fanger, foruten en del barn. Der var en mengde tilfeller av tyfus, dysenteri og tuberkulose.

I Nederland står kanadierne 20 km fra Amsterdam. De har inntatt Hardervijk ved Zeudersjøen. På den tysk-nederlandiske grense har de allierte befridd en fangeleir på 1700 polske kvinner. Disse hadde allerede overmannet vaktene og sto med geværene i hånden da de allierte kom.

Med den førestående erobring av Nordsjøhavnene for øye har Eisenhower sendt ut en oppfordring til alle sjøfolk i fart om ikke å lystre ordre fra Tysklands desperate ledere, om enten å bringe skipene til Norge eller senke dem. Heller ikke må de gå inn i Folke stormen. Tyskerne må etter nederlaget ikke gjøre regning med et eneste alliert skip til mattransport, og må derfor nøye seg med sine egne skip.

Østfronten. Det foreligger ingen offisielle opplysninger fra Moskva ennå, men Tysk Telegrambyrå melder at russiske styrker kjemper i en bue 35 km fra Berlin. Andre meldinger går ut på at russerne har opprettet et bruhode V for Sprees nedre løp. Det meldes fra Moskva at de store branner i Berlin tydelig kan sees fra fronten. I NØ Østerrike har russerne inntatt flere byer bl.a. Mistelbach. I Ø-Preussen er tatt ytterligere 8700 fanger.

Luftkrigen. Onsdag bombet 750 tunge festninger med 650 jagere mål i det vestlige Tsjekkoslovakia bl.a. Cham. RAF angrep jernbanemål bl.a. i Pilzen og 1000 RAF bombet ubåtbaser på Helgoland. I går ettermiddag angrep britiske fly en kraftstasjon i nærheten av München. Mosquitos var over Berlin 2 ganger natt til torsdag.

Østen. 2/3 av Okinawa er besatt og japanerne har hatt 10.500 drepte. Ny amerikansk landgang på vestsiden av Mindanao og fly herfra har bombet singapoer. Som følge av de amerikanske bombeangrep på Tokio har de utenlandske diplomater forflyttet sine ambasader til annet sted.

Spania. All tysk propaganda i Spania er innstillet etter at den spanske riksbank har sluttet å innløse tyske mark. Den spanske regjering har forbudt tyske fly å bruke spanske flyplasser. -

Det meldes offisielt at blindingen praktisk talt over hele England vil bli opphevet fra mandag førstk.

Når skrubbskinnspeisen ikke duger lenger, trekkesrevepelsen på, sier et gammelt ordtak.

Det er betegnende for det komisariske sjefskifte i Landorganisasjonen. Riktignok var den avsatt Fossum mer en sau enn en skrubbe. Men Rein går tydelig nok med revepelsen på. Han gjør daglig henvendelser til de tidlige forbundstillsmenn om de ikke vil begynne igjen, for nå skal det være slutt med den nazipolitiske innflytelse i fagorganisasjonen. "Heil og sål" er forbudt, og det er "solidarisk hilsen" over en lav ske.

Det er selvsagt ingen hederlig mann som lar seg lure av dette plompe bondefangeri, så det er neppe nødvendig å slå fast at utrensningen av all nazi-ledelse og innsettning av de rette menn igjen, det skal den frie fagbevegelse selv besørge når seieren og friheten er vunnet.

Og overfor det Reinske frieri med revepelsen på er det intet annet svar enn en kald avvisning uten hoen som helst diskusjon. Nå som før er den komisariske ledelse boykott..

Mytteri blandt tyskerne
var det forleden ved luftvern batteriet på Vestre Holmen i Aker, hvor 50 soldater er stasjonert. 4 ble skutt.

I fengslet på Dombås sitter det nå mest tyske soldater for disciplinærforseelser.

En norskfødt underschaffører Charles Johansen fra Trondheim og Paula Grøstad ble 10. april funnet døde i Vinterbakken i Drammen. Alt tyder på at Johansen, som var vaktmann ved sprengstoffabrikken ved Gullhaugen, først har skutt Paula og siden seg selv.

Atter en quisling som er arrestert for underslag. Denne gang er det rådmann Dalen på Notodden. Han har bl.a. møblert sitt privathus på kommunens bekostning.

Statsbanene har en eneste brukran, som er effektiv ved montering og store reparasjoner av bruer. Den ble rekvikert av tyskerne etter sprengningen på Røros-Dovrebanen. Tyskerne ville selv betjene kranen. Resultatet ble at den havnet i en elv og ble liggende der.

Den tidlige ledere av Schalburg-korpset, kaptein Knud Børge Marthinser, er ettersøkt i Danmark. Han har desertert fra fronten, prøvd å tilby motstandsbevegelsen sin hjelp; ble avvist, og antas nå å holde seg skjult på Fyn. Tysk politi og dansk hjelpepoliti er ute etter ham. (Dette som supplement til Aftenpostens berømmelse av fyren - før han desererte).

Det hevdes at ca. 200.000 tyske flyktninger var plassert i Danmark pr. 1/4.

Paralleller. Tyskerne i Danmark har sendt ut falske utgaver bl.a. av avisene "Budstikken" og "Krydseren". I sitatfusk har de slått Aftenposten helt av marken ved å hente svenske sitater til sin presse fra "Göteborgs Stiftstidende" - som i det hele ikke eksisterer.

Atskillige politirazziaer har det vært på verksteder i Oslo i det siste. Det er rumstert etter radio-apparater og sendere, likesom matvarer er røvet. En del arrestasjoner er foretatt. Ved en arrestasjon i Grefsenveien og i Hesselberggaten brukte politiet på en brutal måte skytevåpen. Det påståes at en mann og en kvinne ble alvorlig såret.

Ungdomsprest Erling Ulltveit,

som inntil nå har fungert som prest ved fengslet i Åkebergveien, ble nylig avsatt, og i hans sted er ansatt nazipresten i Gamle Akers kirke, Bjarne Barby.

NS-er som nekter.

Av llo innkalte quislinger til våpenøvelser i Vang møtte bare 37. Da resten skulle hentes, viste det seg at mange hadde stukket seg vekk. Noen av dem som ble hentet, nektes å trekke i uniform. De ble innlåst i "depotet" og fikk ikke mat før de lystrret.

Tyske tropper sendes nå stadig til svenske-grensen, således til Åanes, Kongsvinger og Skotterud.

Om ettermiddagen den 11. april lå store begivenheter i luften i Ski. Kl. 19.30 overtok to SS-menn telegrafstasjonen, sendte personalet hjem og beholdt bare en dame til å ekspedere hervolkets samtaler. For norske var telefonen stengt nærmere et døgn. Kort etter ankom en bilkolonne, 14 rekvirerte Schøyen-busser og 11 personbiler, til Langhus skole som var utsett til hovedkvarter. Ut veltet staffolk, frontkjempere, SS, hird, og HBV, anslagsvis 450 - 500 mahn. Fra kl. 21.30 om kvelden, utover natten og praktisk talt hele neste dag huserte så denne banden i alle kriker og kroker i Ski bygd. Alle innfartsveier ble sperret og alle mannlige forbipasserende tatt med, likeså togreisende og kinogjester. Atskilige hus og gårder ble også hjemsøkt i løpet av natten. Hvis den ettersøkte ikke ble funnet, tok de far eller bror i stedet. På denne måten ble etterhvert ca. 300 mann samlet sammen i Langhus skole. Her stod de først rett opp og ned i tre timer mens "registringen" pågikk. Så begynte "forhørene" som varte til ut på formiddagen neste dag. Ofte begynte de med den velkjente bluff "vi har fått rede på alt, så det nyter ikke å nekte". Etterpå ble de fleste løpset løs, men en 30-40 stykker ble ført til Oslo. De som ikke ble innbragt, fikk også se hvordan den nye tids korsfarere oppfører seg. Pistolskudd og maskin gevær salver klang tett utover natten, plyndring og ran forekom også. Dagen etter ble enkelte skogstrekninger trålet.

Jonas Lie har avskjediget alle ikke NS-medlemmer i Politidepartementets Luftvernkontor, helt ned til kontordamer.

Mandag 2/4. ble en liten gutt på Hamar skutt gjennom hodet av en tysker. Gutten lever enda, men det er uvisst hvordan det går med ham.

Tvangsutskrevne ungarer bruktes til vakter i koncentrasjonsleiren på Mysen. De behandler fangene bra.

VÅR FORSIKTIG. SE OPP FOR PROVOKATØRER.

Å R M E V E L A N D I S T I C H A N O V A S T O R
Tirsdag 24/4. 1945. 5. årgang.

Ord for dagen:

Ifølge telegram til den norske nazipresse skriver "12-Uhr-Blatt" i Berlin bl.a.: "Lykkes det bolsjevikene å storme vår by, er vår skjebne beseglet."

Hundseid og tøsene.

Fylkesmann Hundseid i Buskerud har lenge vært medlem av roklubben. Ved enkelte høye har han uttalt seg temmelig skarpt om nazivennene sine. Etter å ha hvilt på årene en tid, har han nå tatt nytt spennak og ror så det synger i tollepinnene.

Ved åpningen av fylkestinget tirsdag gjennomgikk han budsjettforslaget, og om den store stigningen i fylkets utgifter til sykehuset, sa han bl.a..

"Dette er et skoleeksempl på den hensynsløshet hyrmed statsmaktene uten videre påleggér fylker og kommuner utgifter. I det foreliggende tilfelle er det prisdirektoratet som har gitt dette pålegg i tillegg til de andre dumheter og ulykker som dette samme direktorat har anstiftet i løpet av krigsårene."

Denne karakteristiske uttalelse er ikkevel bare småtteri mot den salve han gir tyskernes feltmadrasser. Han sier:

"Når utgiftene til smittsomme sykdommer stiger så voldsomt skyldes det foruten difteri i stor utstrekning alle disse gravide tøsene som kommer på våre beste hoteller og som nå er blitt fødehem. Når de så vel er kommet dit, viser det seg til dels at de har fått veneriske sykdommer. Fylket fikk nylig en regning på kr. 11.400,- for bare 4 av disse veneriske damer."

Slik kjekker Jens Hundseid seg i dag. For 5 år siden begrunnet han sin overgang til nazismen med at en måtte holde seg til den part som seiret. Det er vel den samme betraktning som diktører hans holdning i dag. Derfor ror han så voldsomt, men han vil aldri komme i havn. Han har samme moral som de gravide tøsene.

Jens er ikke en enligmann. Han er en god mann.

Sterre svenska hjelpe. Den svenska Norgeshjelpen har fått lisens på 200.000 på kr. 5.- som vil bli sendt til norske barn. Etter å få pakkene frem før skolene tar sommerferie.

De mange norske kvinner som etter hvert er kommet til Sverige på grunn av statspolitiets og Gestapos forfølgelse, utfører et stort arbeide for Norges sak. De har f.eks. samlet inn store mengder tøy som syes opp til norske barn. En kvinnegruppe der borte skriver til oss at de har satt seg som mål å sy 5.000 sett babyutstyr i år. Mange kvinner holder for øyeblikket på med å sortere over 100 tonn klær og sko som skal til Norge som gave fra Amerika. Over alt hvor det er norske kvinner strikkes det store mengder vottar, strømper og "Finnmarks-hetter".

Fra alle kanter av landet meldes om skjerpet kontroll på veier og streder. Det er legitimasjonskort, vesker, kufferter og ryggsekker man er interessert i. Også i Oslo har kontrollen vært skarp de siste dagene. - Både bil- og sykkelpatruljer har vært på ferde utover landet, og ski-patruljer i skauene.

Tobakkprisen for fiskerne i Nord-Norge er nå hevet, slik at tyskerne utleverer 100 gram tobakk for hver 1.500 kg. fisk som blir bragt i land.

I Harstad ble det for en tid siden satt i gang registrering av alle menn mellom 15 og 60 år til arbeid for tyskerne. Det var imidlertid ingen som ville utføre arbeidet, og det hele falt i fisk. - Fra Harstad meldes også at tyskerne driver omfattende øvelser i bruk av gassmasker.

Gestapo utgir seg for Hjemmefront-folk. Da Gestapo arresterte lensmann Gjerstad (NS) i Rakkestad for en tid siden, anga de at de var fra Hjemmefronten. Det samme skal ha skjedd under arrestasjonen av en god nordmann i bygda.

I Lillehammer ble en gammel dame forleden kjørt ned av en av sikkerhetspolitiets biler. Hun døde kort etter.

På vestfronten rykker amerikanerne fram over fronten 50 km bred front mot Berlin. Fra Aachen byen til den. Amerikanske armé har gått over Rhinen og videt brustat bahr katalig etter å ha ryddet Düssel. Pattona armé har bryd av sauer, og rettet stat mot München og den såkalte Bayenske festning. Dette sted har han fått en framgang på 25 km, og står nu 40 km fra Regensburg. - Tyskland har gått over Donau, og i sør har franskmannene og amerikanerne også gått over Donau og nådd Bodenjøen. I dette området er 10.000 fanger tatt. - I nord har britiske tropper inni det et nytt angrep på Bremen etter at et kapitulasjonsforslag var avvist. Bombefly har angrepet både Bremen og Kiel. I området ved Cuxhaven ble admiral Engel og hans stab tatt til fange. Poliske tropper over et voldsomt presse mot Enden, mens britene i Nederland har gitt over Maas ved Hertogenbosch. - Ruhr-lommen er nå helt likvidert, og hittil er det telt opp over 320.000 fanger, blant dem 24 generaler og en admiral.

Den norske leyynt Gjelstad fortalte om de grusomme forhold ved koncentrasjonsleiren ved Belzen, der tusener er falt som ofre for tyskernes pinsler, sunt og sykdom. Lik av uttørte mennasker lå overalt. Det var både kvinner og menn og alle ble like dårlig behandlet. De sanitære forhold var helt ubeskrivelige. Hans beretning var på forhånd sensurert, da de verste forhold ikke egnet seg til å offentliggjøres for almenheten.

Amerikanske kongressmedlemmer og engelske parlamentsmedlemmer har også besøkt leirene i V-Tyskland, og skal avgjøre beretninger om de umenneskelige forhold.

Konferansen i San Francisco vil følge forelagt rapport av amerikanske kongressmedlemmer og parlamentsmedlemmer som egen sitt arbeidsobjekt. Det skal også bli gjennomgått i den internasjonale komiteen i San Francisco.

Siste Hvite flagg vaier i Berlins sentrum, melder et New York-telegram til Stockholm.

San Francisco-konferansen iverkes imøgen, og nede-
verdens interesse er vendt mot den med nesten like
så stor spenning som til krigsnyhetene. Krigsre-
sultatet kjerner vi allerede, men det som ennå er
usikkert er om de allierte nasjoner har vilje og
evne til å skape en slik sikkerhetspakt at mennes-
kene kan føle seg trygge mot nye kriger. Det føles
mørktlig at Roosevelt ikke lenger er til stede og
kan åpne konferansen. Hans internasjonale innstil-
ling og store autoritet ville ha borget for et godt
resultat. Men den nye presidenten har gjort en god
start. På en beskjeden, men sikker og vinnende måte
har han ført Roosevelts verk videre, og nu synes
man å gå inn for et samarbeid mellom demokratene
og republikanerne. Lykkes det, vil nye være vunnet.
Men isolasjonismen er ikke død og begravet i US
endå, dessverre.

Forberedelsene til konferansen synes å ha gått
smertefritt. Og utenriksminister Molotov, Stettinius
og Eden hadde i går en konferanse i Washington før
de drar videre til San Francisco. Det eneste som har
vakt irritasjon er det polske spørsmål. Noen lykke-
lig løsning på dette dilemma synes det ikke mulig å
oppnå.

46 nasjoner vil være representert på konferansen.
President Truman lar sin utenriksminister mste for
seg. Dets hovedoppgave er som kjent å trekke opp det
verdens forbundet som skal sikre menneskeheten mot nye
katastrofer av den art vi opplever nå. Verden for-
langer en sikringspakt som er stark nok til å slå
ned en hver ny fredsforstyrre.

ITT. Arbeidere og ledere ved alle bedrifter og anlegg
for tyskerne: Husk alltid at daglig, militært og
batasje skader tyskerne like mye som sprengninger
og andre voldsomme aksjoner. Vi er derfor med i den ak-
tive kampen mot fienden ved å sprengne alle
vane. Tell TIL TIL mellom hvert hundre sprengnings
og den stillfendige sabotasjen gjennom de nasjonene
like mye som alle sprengninger til og med universitiv
over alt.

Nazilandministeren: Denne har redd så kraftig
i det siste at han er blitt avsatt, og som hans et-
terfølger er oppnevnt redaktør Dehli Laurantzen i
"Nasjonen".

Ikke sommer, bare tro. Det var Danmarks Terboven,
dr. Best, som fikk den vanskelige oppgaven å tale
på "der Juher"s fødselsdag i år for tyskarne i
Norge. Han skal være en forstandig mann, hva en ikke
kan si om Terboven. Han prøvde å klare oppgaven ved
å gå utenom den, og hans tale ble derfor helt inn-
holdsløs uten forsiktig som at han om situasjonen i
Tyskland i dag sa: "Det er ikke tider nå til å spørre
om hva og hvor. Vi må ikke spørre, bare tro". -
Det er en omskriving av det gamle ord om å "ta for-
nuften fangen", hvilket igjen vil si det samme som
at etter alt menneskelig fornuft er naziveldet full-
stendig kaputt og ferdig. Men det er gitt ordre til
å tro på seiren, og dr. Best må lystre ordre. - At
Terboven hadde sendt et telegram til Hitler med for-
sikring om at "festningen Norge" vil bli holdt inn-
til Tyskland seirer definitivt, forbauser ingen. Den
stupide gauleiter kan selv sagt ikke tanke seg noe
bedre enn å sitte her oppe og regjere mens Tyskland
plukkes opp i småbiter. Hans dager er også talte,
og han vil falle som en ratten frukt i den skjendsel
han selv har forberedt ved sine mange misgjerninger.

Et nederlandsk skip er kommet til Göteborg, og man
anter det har dokumenter ombord i forbindelse med
Gestapo's virksomhet i Norge.

Gjengen slo fast i en tale onsdag at de quislingene
som fortsetter i partiet etter at det er blitt mili-
tarisert og skal gå inn for fortsatt krig i Norge
etter at Tyskland er slått, fortjener ingen skampel.
De kjemper hverken for Tyskland eller Norge lenger -
de er bare mordere og sdeleggere, en bande desperate
som uten noe formål gir løs på sine landmenner
sitt land.

Danske arbeidere har oppsøkt til 1000 har vært
2 tyske politibetjenter og fort der til øverste område

De siste nyhetene mandag kveld.

Russerne er gått tri storm på Berlin både fra nord, øst og sør. Etter at de hadde erobret 7 byer like utenfor Berlin foregår det i syeblikket voldsomme kamper i forstedene, og 20 av dem er erobret. Russerne rykker fram på 5 av hovedgatene som fører til byens sentrum, og står allerede innenfor bygrensen, 2,5 km fra Aleksander Platz. - Byen forsvaras fanatisk av SS-tropper, politi, Hitler-jugend og Volksturm, og bunkers er bygd av veltede trikker, sandsekker og møbler og innbo fra scalagte bygninger. 1000 tyske fly er satt inn i forsvaret, men 411 av dem er skutt ned på 4 dager. Russerne fortsetter framgangen både i øst og nord for hovedstaden for å innringe den, og bare en 15 kms bred åpning skiller de russiske nord- og øst-armeer. Poliske tropper deltar i kampene i NZ-avsnittet. I et opprop fra Moskva i morges heter det at hvis tyskerne fortsetter den meningsløse motstand, vil hovedstaden bli fullständig utslettet. I et opprop fra Gøbbels heter det at Hitler er i Berlin og vil bli der. Også Gøbbels og hans familie skal bli, men meldinger over Stockholm forteller at familien hans søker seg vekk.

Det hersker kaotiske tilstander i byen, og politiet har oppgitt forsøket på å gjenopprette ordenen. Tusener av mennesker stormet undergrunnsbanen i vest for å komme seg vekk fra byen. Togene som var reservert for sårede, ble stormet og de sårede kastet ut. Tusener av mennesker har uavbrutt holdt seg i tilfluktsrommene utan mat og drikke. I går ble all gass og elektrisitet i byen brutt.

Mellan Berlin og Dresden kan man hvert syeblik vente at de allierte tropper møter hverandre. Eisenhower har bestemt at meldingen om dette vil bli offentliggjort samtidig i London, Moskva og Washington. Russisk artilleri beskyter allerede Dresden. N for byen har russerne erobret en række stader på bred front.

I Italia har de allierte erobret Bologna og rykket 55 km videre i nord-vestlig retning. Britiske tropper står 2 km fra Ferrara som ligger 5 km fra Po. Hermed er tyskernes viktigste stillinger erobret, og de østeuropeiske tropperne er oppdelt i lommer slik som i Tyskland. Også fransk-mennene har rykket inn i Italia fra Middelhavet.

Presseklipp.

- Sverige oppretter leirer for tusener av tyske flyktninger. Vaktholdet ved leirene for desertører, quislinger o.l. skal skjerpes.

- En ny tysk sender presenterer seg som organ for Neues Deutschland, en antinazistisk organisasjon. Senderen kaller seg 1212.

- Søndag 8. april ble 6 tyske fly tvunget ned i Skåne.

- Et Halifax-fly fikk revet opp bunnen utenfor Sør-Norge og sersjant Francis Smith falt ut. Kameratene trodde han hadde druknet, men da de landet i England, viste det seg at han hadde krysset Nordsjøen hengende under flyet. Hendene hans var stygt skadde, men ellers var det gått bra.

- Times' diplomatiske redaktør skriver at Sovjet samveldet må vie seg til rent oppbygningsarbeid i minst 10 år framover, og enda må alle krefter settes inn. Han har nettopp besøkt landet og fått et meget sterkt inntrykk av de forferdelige henger krigen har bragt.

- I 1931 hadde Tyskland betalt $4\frac{1}{2}$ milliard i krigserstatning, og lånt $6\frac{1}{2}$ milliard i utlandet (regnet i dollars). På dette tidspunkt avskrev tyskerne all utenlandsk gjeld. - Netto: 2 milliarder.

- Danske frihetskjemper feiret 5-årsdagen for 9. april ved å føre en rekke danske fartøyer over til svensk havn. De skjulte seg i dampskipet Røsnes (3.200 tonn), overtok kommandoen da losen var gått fra borde, førte skipet til svensk side, satte det på grunn, tilkalte telegrafisk slepe- og redningsbåter og kapret dem etter hvert. Da de ikke kunne regne med å få flere, trakk de Røsnes av, og førte hele konvojen, omkring 20 skip, til Landskrona. (Da nyheten ble kjent, steg aksjene i redningskompaniet Svitzer 4%).

Dyre gjester. Hittil er det kommet omlag 250.000 flyktninger til Danmark, men man regner at tallet vil stige til 500.000. Den danske regjering må betale et ukentlig beløp til hver enkelt. Nylig ble det rekvisert til disse flyktningene 1600 tonn sukker, 2700 tonn smør og 12.000 tonn mel.

Svenskene og krigen.

Den svenske regjering har meddelt at den ikke kan slutte noen militær avtale med den norske regjering i London, men gjøre sitt til for å hindre skade på eiendom og sivile i Norge. - Dette viser at svenske framleis ikke vil gå med som part i oppgjøret mellom de allierte og aksemaktene. En slik holdning kan vi forstå.

Men når det gjelder Norge hvor tyskerne etter all sannsynlighet vil fortsette den håpløse kampen med restene av sin engang "uovervinnelige" arme, stiller saken seg noe annerledes. Er Tyskland først slått militært, har de allierte ingen bruk for svensk hjelp. Det vil da bare bli oppfattet som et forsøk på å bli med på lasset når seieren er sikret.

For å sitere den svenske biskop Aulen: "Men dette er et tilfelle hvor det er spørsmål om hva en skal gjøre når naboenens hus brenner. Det er ikke bare en ren norsk interesse at Norge skånes. Et ødelagt Norge vil ha skjebnesvare økonomiske, sosiale og kulturelle følger for hele Norden. Norge må ikke ødelegges, våre norske brødre må ikke myrdes. I en slik situasjon, som vi ikke kan tåle, har vi bare ett valg: å gripe inn". - Slik må vi også forstå den svenske regjerings holdning når den hevder at den vil gjøre sitt til å hindre skade på eiendom og sivile i Norge.

I den svenske presse diskutteres det livlig om Sverige bør gå til intervension i Norge. Avisenes militære medarbeidere er av den oppfatning at tyskerne i Norge ikke gir seg uten kamp. - Times peker på at tyskerne i Norge har flere godt befestede marinestøttepunkter. Karljohansvern er tønkt som et sentrum for den tyske flåten. Størstedelen av tyskernes ubåter, destroyere og jageresamlis i Norge. Observer skriver at det tyske flyvåpen i Norge er sterkere enn nøensinne.

Det svenske frivillig-forbundet har satt i gang utdannelse av 200 mann. Formannen, Conny Anderson, uttaler: "Med den velvillige innstilling myndigheterne har vist, blir det snart mulig å utvide utdannelsen. Vi tenker oss et korps på 7.-8.000 mann."

VÅRT LAND

Fredag 27/4.45.

5. årgang.

Galskap.

Det siste fra nazistenes hovedorgan Aftenposten er dette kostelige avsnitt i en såkalt leder:

"Det norske folks aneste sjangse er derfor fortsatt å holde fast på sin beslutning om å holde seg nøytral i fremmede makters kriger, selv om krigen mot folkets vilje føres inn på norsk området."

Damtidig med at de tyske forbundsfellene gjør sitt siste, desparate sprekk, søker naziorganet å komme over på "nøytral" grunn. Dette henger naturlig sammen med at Tyskland snart er nøytralisert, og det neste vi får høre er vel at de norske nazistene ikke har tatt parti for tyskerne, men forholdt seg passive i disse 5 årene.

Selv Aftenposten ror - så årene knekker.

Men i samme nummer av bladet utveksler Quisling og Tarboven germanske hilser og bevitner hverandre gjensidig høyaktelse på 5-årsdagen for det tyske overfallet på Norge. En nøytral hilsen i all beskjedenhet.

Propaganda.

Nå har Gøbbels snart skrevet sin siste artikkel og opploftet sitt siste skrik. Han har brukt opp sin siste ordpatron, og det finnes ikke flere glosor i språket som han kan endevende og lage nye kombinasjoner av. Dermed tørrer nazipropagandaensilder ut også for de norske nazistene, og det kvicke som vi hører av Fuglesang er hverken fugl eller fisk.

Fra et propagandastevne på Jessheim, hvor selveste føreren og propagandaministeren var til stede, skriver Aftenposten et tamt og motløst referat. Det heter bare at "føreren" ga uttrykk for overbevisningen om at det gode ville seire.

Det var hverken jern eller blod, germansk rasefellesskap eller Tysklands uovervinnelighet, men et fronttønske om det godes seir. - Er det fanden som går i kloster, eller er det referanten som ikke har fått dampen opp?

Selvmord. Fra Bergen meldes at en av de tyske musikkerne i musikkelskapet Harmonien, Kurt Müller, har skutt seg. Han har i mange år nytt norsk gjestfrihet, men har under okkupasjonen opptrådt som en fanatisk og hensynsløs nazist.

- Den tyske personalsjef på Marineholmen har også skutt seg - og eksemplet er fulgt av en framtrædende NS-mann i Bergen, styreren av Arbeidskontoret, som foretrak selv å ta sitt usle liv.

Naziorganet Bergens Tidende er falt i unåde hos tyskerne. Bladet bragte president Roosevelt's bilde med sørgerand. 2 mann på settet ble arrestert. Naziredaktøren Vidkum Schreiner meddelte da at det var han som var ansvarlig, hvorpå han også ble arrestert.

Skreifisket nordpå ebber ut. Lofotoppsynet ble hevet 25. april, og man regner med en fangst på 90.000 tonn, mot omkring 100.000 tonn ifjor. Det tyske forbruk hittil er vel 20.000 tonn, så vi skulle ha atskillig matreserve i fisken i år.

Fiskerne oppgir øyensynlig ubåthavna i Laksevåg. En hel rekke av de arbeidere som nylig var tvangutskrevet har nå fått oppsigelse.

Et eksempel. Konstabel Sletten ved statspolitiet i Bergen har dratt rundt på egen hånd og beslaglagt og stjållet varer og penger for egen regning. Han er nå arrestert.

Razziaene på Vestlandet nylig førte bl.a. til at en yng mann, Thorstein Kjærland, som ble såret i en hytte i Granvinfjellene, skar pulsåren over på seg, og døde. - Det ble foretatt 2 arrestasjoner, men de egentlige ettersøkte kom seg undag. - I Vossebygdene ble 38 mann arrestert - og 3 russiske kringsfanger er skutt på Voss. - I Osterfjorden og Masfjorden har det også vært razziaer i det siste etter våpen og hjemmestyrker. Enkelte steder skal det ha gått nokså varmt for seg, men hverken gestapo eller tyskerne har gjort nevneverdige fangster.

- 3 -

9 norske losskøyter med 34 mann ble onsdag av hjemmestyrkene ført over til Sverige.

I Hamar og Lillehammer herjer for tiden en rekke angivere, som overgår hverandre i brutalitet. På Lillehammer mishandlet rekordangiveren Såtveit skolebarn som han trodde visste hvem som hadde arrangert et illegalt skirenn. Barna fikk neglene knust.

Stockholm: Den svenske pressen beskjeftiger seg meget med den internerte tyske oberstløytnant fra Halden. Kommandanten, Schiritz, er den første høyere tyske offiser som er rømt fra Norge. Han er i 40-årene, og har vært sjef i Haldendistriktet siden 1942. Han kom til Sverige ifølge med sin stahssjef, en major, en offiser til og sin kvinnelige norske tolk og dennes 2 barn.

- I Kongsvinger-distriktet graver tyskerne skyttergraver langs grensa mot Sverige.

- Det fortelles at de tallrike forskansningsarbeider og bunkers i Oslo og omegn skal være ferdig innen 1. mai.

- Av en sivil melding som er oppsnappet, går det fram at alle sivile tyskere skal holde seg reiseklar fra 20. april.

Erobringingen av Berlin går for seg med en dramatisk kraft som helt har tatt pusten fra wehrmacht. Alle rede onsdag sluttet Knejevs og Sjukovs armeer jernringen om hovedstaden på vestsiden, der de står mindre enn 4 mil fra amerikanerne. Det ser ut som det er inngått avtale mellom de allierte om besettelses-sonene, som de allierte opererer etter. Amerikanerne har gjort holdt formu den russiske sone, og har overlatt til dem å greie Berlin. Byen var da også så sørdebombet på forhånd av de allierte fly at erobringingen kunne foretas med rekordfart. Over halvparten av byen er tatt, og paradenummeret med Hitlers personlige nærvær har ikke hatt noen betydning utover det faktum at naziregimet på denne måten har slått fast at det har satt det ytterste inn for å holde hovedstaden.

- I nord er slaget om Bremen begynt. Forstedene er falt, og britene rykker fram mot sentrum. Også slaget mot Hamburg er innledet. Harburg er falt,

og den store hansastad er så godt som innringet. Sensasjonelt er det at Pattons pansere har satt mot syd og pløyer gjennom Bayern rett mot München, mens franskemannene er kommet fram til den schweiziske grensa fra Stuttgart. - Samtidig rykker britene fram over Posletta. De alliertes felttog i Italia har vært en langvarig historie, men endelig ser det ut til at tyskerne skal drives ut der også. - Tyskerne behersker det meste av Böhmen enda, der de store våpenfabrikkene bombes. Det er klart at etter Berlins fall, vil de allierte sette full fart på befrielsen av Tsjekkoslovakia samtidig som oprensingen foregår i Tyskland. - I Nederland gjør tyskerne enda hard motstand. Sivilbefolknings stilling i de besatte området er så elendig at de allierte har besluttet å kaste ned matforsyninger fra fly bak de tyske linjene.

De siste nyhetene torsdag kveld:

Slaget om Berlin raser videre med stor voldsomhet, men russiske korrespondenter beretter at den tyske motstanden er i ferd med å bryte sammen. Langt over halvparten av byen er erobret, samtidig som Konjevs og Sjukovs armeer har møtt hverandre 6 km N for Potsdam og dermed har sluttet jernringen rundt hovedstaden. Tropper herfra angriper nå Berlin også fra vest, mot Spandau og Berlins vestlige utkanter, samtidig som russerne også støter fram mot Elben N for Dresden. Britiske mosquito-fly patruljerer over Berlin for å hindre tyske fly i å undslippe vestover. - Berliner-slaget raser fra hus til hus, fra gate til gate, og russiske soldater med maskinpistoler patruljerer gater hvor tyskerne har gitt opp. Selv i undergrunnsbanen kom det til kamper, og de som hadde søkt sin tilflukt der, kom midt opp i kampene. - Tysk radio fortsetter å hevde at Hitler er i Berlin og leder kampene. - Russiske tropper som støtte fram mot Elben, har også gått over elva og erobret Riesa på vestsiden, og står dermed bare noen få km fra amerikanerne. - I en konsentrasjonsleir V for Berlin ble tidligere statsminister Herriot befridd. - Tyskernes siste bruhode i Pillau er nå renset. -

- Fra Scheitz meldes at den tyske Bodensjøflottilje har overgitt seg til schweiziske myndigheter.

Konferansen i San Fransisco ble åpnet onsdag av utenriksminister Stettinius, som er konferansens president. President Trumann som talte fra Washington, trakk opp retningslinjene for de oppgavene konferansen har. Målet er, sa han, å reise en organisasjon som ikke bare kan trygge freden, men er sterkt nok til å møte en hver utfordring fra fredsforstyrre. Konferansen skal ikke hæskjeftige seg med grenser, erstatninger og økonomiske spørsmål. - Deltakerne ble ønsket velkommen av guvernøren i California og av borgermesteren i San Fransisco. I de nærmeste dagene blir det alminnelig åpen debatt, og det blir nedsatt utvalg som skal behandle vanskelige særspørsmål. -

Det er verd å bemerke at Polen som var det første landet som gjorde motstand mot tyskernes overfallsplaner, ikke er representert.

I Italia har 5. og 8. arme rykket fram opptil 15 km N for Po. Parma og Reggio er erobret. - I Nord-Italia meldes om en alminnelig folkereising mot tyskerne, bl.a. i Genua og Milano. - I Fiume står tyskerne i gatekamper mot jugoslaviske tropper.

Halvparten av Bremen er på britiske hender, melder Reuter, og forbindelsen mellom Hamburg og Bremen avskåret. 3.amerikanske arme støter inn i Bayern, og står mindre enn 20 km fra den østerrikske grensebyen Passau. I V-Tsjekkoslovakia har Patton erobret Eger, 16 km fra Asch. Onsdag tok han Regen og rykket videre gjennom Regensburg. 19.000 fanger ble tatt. - I 7.armes framstøt mot München står de nå mindre enn 50 km fra byen. - S for Ulm står franskemannene mindre enn 50 km fra den østerrikske grensa. Franskemannene har også nådd Basel ved den schweiziske grensa.

- Det tyske fangetall i vest er nå oppe i 2.390.000 mann. På østfronten har tyskerne mistet 2 millioner i drepte og fanger etter 2 måneders russisk offensiv.

Britiske fly bombet onsdag Berchtesgaden med 6 tonns bomber, og oppnådde treffere på Hitlers tilfluktsrum, ørneredet Kehlstein.

SISTE: Russerne står i Berlins sentrum. Også Stettinius skal være erobret. I Italia er Genua, Milano og Turin overtatt av italienerne.

Den svenske riksdag er innkalt til møte for lukkede dører i dag, fredag, og det hevdes med bestemthet at det ikke er tvil om at det er Sveriges holdning o-verfor befrielsen av Norge som er den viktigste post på programmet.

Det er innlysende at man på norsk hold er interessaert i at frigjøringen av Norge foregår med minst mulig blodsutgytelse og ødeleggelse. Men de informasjoner som de norske myndigheter har fått, tyder ikke på at tyskerne akter å trekke seg ut av Norge uten å yte motstand. Tvert imot tyder alt på at de forbereder seg på å slåss. Under disse omstendigheter mener man på norsk hold at det er nødvendig med makt for å frigjøre Norge. I denne sammenheng legger man stor vekt på at en intervension øyeblikkelig må komme med store styrker når det er klart at den er påkrevd. Det er nødvendig for at den tyske motstand i Norge kan bli slått ned i løpet av så kort tid at det norske folk ikke utsettes for unødige ofre og lidelser. Når det i denne sammenheng hendes på svensk hold at truselen om en intervension nettopp kan bevirket at tyskerne istedenfor å trekke seg tilbake frivillig, beslutter seg til å yte motstand, erklærer man på norsk hold at man overhodet ikke kan begripe en slik tankegang. Alle erfaringer hittil viser at nazistene ikke frivillig trekker seg tilbake, selv om de er avskåret fra moderlandet. På norsk hold tror man at en væpnet intervension også fra Sverige heller vil tilskynde tyskerne til ikke å sette seg til motverge. På svensk hold er det også blitt hevdet at truselen om en intervension kunne føre til mye voldshandlinger i Norge. Dette kan selvsagt ikke være bestemmende for den norske regjerings holdning. Hjemmefronten har lenge vært klar over at en intervension vil koste ofre, men jo sterkere invasjonshærene er, jo hurtigere vil befrielsen komme, og ofrenes antall reduseres. I denne saken er den frie presses holdning gitt på forhånd.

Valløy bombet. Natt til i går bombet britiske fly Valløy ved Tønsberg, hvor oljeraffineriet og den tyske industri ble jevnet med jorda. Dessverre krevde angrepet en del sårede og døde sivilpersoner.

Karusell på loftet.

At det går helt rundt for naziredaktørene nå om dagen går tydelig fram av de fullständig forvirrade ting avisene serverer omkring slaget i Berlin. Således skrev Fritt Folk tirsdag:

"Det nye Europa er i dag nærmere sin virkeliggjørelse enn det var dengang Europas fienden var trengt ut til kontinentets grenser. Det er bare den siste djupe avgrunn som i dag skiller fra målet. Tyskland samler seg nå til spranget over avgrunnen."

- Det er øyehsynlig den reneste fornøyelsespark i øverste etasje der i gården.

Aksjonen mot Tiedemann.

For en tid siden kom noen tyskere sammen med en NS-mann for å rekvirere biler, og forlangte samtidig å se dele-lageret. Her kom de over en radio. NS-mannen varslet da stapo, som rykket ut med 50-60 mann, og foretok en grundig undersøkelse av hele fabrikken. De holdt på natta igjennom, og fant 20 radioer til. Samtidig stjal de flere hundre pakker sigaretter og tobakk. Deretter arresterte de kontorsjef Grimsgaard, fabrikksbestyrer Løfsgaard, innkjøpsjef Peder Knudsen, 2 lektrikere og en bilrepator. Andresens privatsekretær og stenografdamen og en fyldig dokumentmappe - tok de også med seg sammen med nøklene til tobakkslageret. I Løfsgaards stilling skal det ansettes en beryktet NS-mann ved navn Jæger, som før var byselger på Langaard. Helt til de siste dagene har det vært stapo vakt ved Tiedemann. - Den kvinnelige stenograf ble ført med til stapos hovedkvarter på Terassen. I forvirringen her så hun sitt snitt til å rømme, og hun tok med seg hele den beslaglagte dokumenthaugen.

Neto og With - som tilhører Tiedemann - ble også systematisk gjennomsøkt. På With tok de ned seg hele sigarlageret. På Neto ble disponenten arrestert.

Nye ran i Misjonsselskapet. Det har vært stille omkring Det Norske Misjonsselskap. Under nazistenes forsøk på å knuse selskapet i fjor ble hovedstyrets midler i Stavanger ranet, men de lokale kretskassene gikk fri den gangen. Nå meldes det at en statspolitibetjent dukket opp i Oslo kretskontor forleden og beslagla det han kunne få tak i av kontorets midler.

Fra HL:

Rødt lys for AT.

Den nazistiske AT-ledelsen har besluttet å samle tusenvis av norsk ungdom i leirer i sommer. Noen steder er innkallingen alt begynt.

Du norske gutt og jente som nå blir utkommandert Mot ikke til arbeidstjeneste i år.

Det store spørsmål for alle nordmann i dag er dette: Hvordan vil slutten på krigen bli her i landet? Hva vil de 200.000 tyskere i Norge foreta seg før de blir tvunget til å legge ned våpnene? Vår militære overkommando har sagt fra så alvorlig som den kan at i de nærmeste ukene kan vi komme til å bli utsatt for de hardeste prøvelsene under hele krigen. Vi ser dessuten hvordan tyskerne over alt, også her i Norge, planmessig forbereder seg på kamp. Vi må være klar over hva som kan komme til å hende.

I denne situasjonen er det landssvik om gutter og jenter lar seg samle i militære leirer rundt omkring i landet. AT-ledelsen vet ingen ting om hvor krigen kan komme til å rase. Men vi vet om hele det høyere AT-befalet at det tilhører NS-partiet, som står på tyskernes side i krigen.

Innkallingen til AT er mobilisering for fienden, og AT-uniformen er en fientlig uniform. Forstår du hva det betyr å befinne seg i fientlig uniform når frigjøringskampen pågår? Pass på så du ikke kommer i en situasjon som du ikke ønsker å komme i. Vær våken. - Krigens lover er ubønnhørlig strenge. De strøk av landet som gjør minst motstand mot AT, vil nå komme i den farligste stilling. Det skal både foreldre og ungdom huske på når innkallingsordren kommer.

Norske gutter og jenter: Nekt AT i år. Det er ordre fra Hjemmefrontens Ledelse. Den som handler mot ordren, utsetter seg for den største fare og skal etterpå stå til ansvar som parolebryter.

Hold sammen, samråd deg med andre som er innkalt. Lytt etter gode råd, og følg dem.

Vær sterk.

Gjør andre sterke.

Hjemmestyrkane melder: Vellykket aksjon torsdag 19. april kl. 14.30 mot kvinnelig ATs kontorer i Pilestrædet. Arkivet ble ødelagt ved brann.

VÅRT LAND

Tirsdag 1/5.45.

5. årgang.

Himmlers delvise kapitulasjon.

Allerede den 19.april ble grev Folke Bernadotte, som er visepresident i Det Internasjonale Røde Kors, kalt til Berlin til Himmler, som aktet å sette fram et kapitulasjonstilbud. 2 dager senere ble Bernadotte igjen kalt til Himmler, som da satte fram sitt forslag og ba Bernadotte å overbringe det muntlig via det svenske utenriksdepartement til USA og Englands legasjoner i Stockholm. Fredag vendte Bernadotte tilbake til Stockholm og lot forslaget gå denne veien.

Himmler sa at han ville kapitulere betingelsesløst overfor England og USA, at han hadde myndighet til å gjennomføre den og at han ville gå inn for den.

Den delvise kapitulasjon ble blankt avvist av de vestallierte, som straks hevdet at bare en betingelsesløs kapitulasjon til samtlige allierte ble godtatt. Senere kom en melding (amerikansk) om at Tyskland skulle ha kapitulert også overfor Sovjetsamveldet. Vedkommende journalist som bragte denne meldingen hadde fått den av Conally (på Frisco-konferansen), men den ble dementert av president Truman, etter at hans stabssjef hadde telegrafert til Eisenhower som erklaerte at det ikke forelå noen kapitulasjon og at kampen fortsatte.

Stalin sendte en note til England og USA der han bifaller deres standpunkt. Han hevder dessuten at Himmlers tilbud bør avvises også av den grunn at Himmler ikke har tilstrekkelig autoritet, og at den nazistiske våpenmakt først må tilintetgjøres fullstendig så tyskerne ikke senere skal få noen grunn til å si at de kunne ha kjempet videre, men gikk med på å overgi seg.

Ny melding fra Sverige går ut på at Folke Bernadotte etter etter er reist til Åbenrå, hvor han har hatt en ny samtale med Himmler. At det nettopp ble Himmler, den beryktede gestaposjef, som skulle innlede kapitulasjonen i Tyskland, ville vel de fleste ha forsverget. Men når så er skjedd, er det på sin måte det beste bevis for sammenbruddssituasjonen.

(Fortsettes side 3)